

Izdaja: Delovni kolektiv Tekstilne industrije Tiskanina-Inteks, Kranj — Odg. urednik: P. Gunčar — Ured. odb.: Anton Miklavčič, inž. Alenka Korčec, Lea Miklus, Pavla Konc, Francka Zupanc, Vili Zirkelbach, Ivan Mauser, Ivan Rebolj, Janko Zupan, Ivo Jereb, Tine Rojina, inž. Franc Indihar, Boris Perot, Katarina Lupša, Anica Lokar — Telefon: 2881-84 — Tisk: CP »Gorenjski tisk«, Kranj

LETO V. 27. DECEMBRA 1962 ŠT. 13

Ob zaključku leta 1962

Ob zaključku tega leta ugotovljamo, da smo premagali številne težave in probleme, ki so se pojavljali pri izvajanju planskih nalog v tekočem letu. Dosedanji dosežki ekonomskih enot nam zagotavljajo izvršitev in prekoračitev prevzetih planskih obvez. Boj delovnega kolektiva z objektivnimi in subjektivnimi problemi bo tako omogočil izvršitev nalog za leto 1962.

Doseženi uspehi v tekočem letu so tesno povezani s poglobljenim delom samoupravnih organov, političnih in družbenih organizacij pri reševanju tekoče problematike, predvsem pa pri zlivanju obeh podjetij v enoto, kar je ena od bistvenih zagotovitev za uspešno delo v naslednjih obdobjih. Proizvodna kooperacija ekonomskih enot ter normalizacija dela združenih služb je mnogo prispevala k ugotovitvi pravilnosti odločitve obeh kolektivov za spojitve v združeno podjetje »Tekstilindus«.

Ko kot zavestni graditelji socialistične družbe ugotovljamo rezultate dela v tekočem letu zremo lahko pogumno v oči novim nalogam in problemom, ki jih pred nas postavlja že sprejeti proizvodni plan za leto 1963.

Slabša kvalitetna in količinska pogojenost s surovinami nam nalaga tu ostro borbo za dvig produktivnosti, ki je tesno povezana s pravilno politiko planiranja delovne sile. Izkušnje v letošnjem letu pri planiranju delovne sile naj bodo ekonomskim enotam napolnilo za intenzivnejši študij tehnološkega procesa, ki mora postati njihova stalna oblika dela in jamstvo za rentabilnost, to je: tehnološko in ekonomsko utemeljen plan delovne sile. Le tako planirana delovna sila nam lahko zajamči povečanje proizvodnosti in zagotovi nadaljnji dvig življenjskega standarda našega delavca.

Se večjo pozornost, kot v tekočem letu, bo treba v letu 1963 posvetiti vprašanju izvoza, ker je od njega odvisen doberšen del oskrbe s surovinami. Z ustanovit-

vijo in vključitvijo našega podjetja v poslovno združenje, so dani pogoji za samostojnost nastopanja na tujem tržišču. Že sedanji uspešni nastop poslovnega združenja na arabskem tržišču nam potrjuje, da je bila odločitev delovnega kolektiva za ta pristop utemeljena. Nadaljnje delo poslovnega združenja pa je odvisno predvsem od še intenzivnejšega sodelovanja samoupravnih organov pri reševanju celotne problematike. Že danes pa lahko trdimo, da poslovno združenje, ki smo ga ustanovili, čeprav je še mlado, vendar le dobro rešuje naloge ter tako ustvarja pogoje za njegov in enako tudi za naš nadaljnji razvoj na področju zunanje trgovine.

Na področju investicijske dejavnosti se bomo morali, poleg reševanja tekočih problemov v zvezi s tehnološkim procesom, predvsem posvetiti osvajanju procesa predelave sintetičnih vlaken ter s tem povezati tudi projektiranje plemenitilnice in skupne predilnice. V perspektivi pa se bomo morali predvsem posvetiti avtomatizaciji naših tkalnic,

ki jih bo treba organizacijsko pogojiti za dosego čimvečje produktivnosti in s tem ustvariti pogoje za vključevanje našega delavca v mednarodno delitev dela na tem področju.

Za izpolnitev planskih obveznosti in vseh drugih nalog v letu 1963 bomo morali z veliko prizadevnosti usmeriti vse sile v proizvodnjo že v prvih mesecih ter pri tem stremeti za enakomerno gibanje proizvodnje skozi vse leto.

Prepričani smo lahko, da bo tudi leto 1963 za nas uspešno, če bomo vsi delali zavestno in s polnim čutom odgovornosti.

R. P.

Vida Tomšič v pogovoru s tkalko Angelo TRILER v obratu I

Proizvodni sestanki v plemenitilnici I

Zelja, da bi izboljšali obveščanje članov kolektiva o problemih EE, njenih uspehih in načrtih, in obenem zbrali čim več predlogov

za odstranitev pomanjkljivosti in napak, je privedla politični aktiv in obratovodstvo do uvedbe rednih mesečnih sestankov z neposrednimi proizvajalci. Na začetku vsakega meseca, ko so že znani osnovni podatki o poslovanju EE v prejšnjem mesecu, naj bi bil sestanek strokovnega kadra. Na tem sestanku bi s strokovne in organizacijske strani obdelali pomanjkljivosti dela v prejšnjem mesecu ter naloge, ki jih postavlja nov mesečni plan. S tem so že podane osnovne teze za sestanke po oddelkih za vsako izmeno, kar bi zajelo praktično vse proizvajalce. Ta način razprave s kolektivom je mnogo koristnejši kot sestanki z velikimi skupinami delavcev, ki običajno niso dobro obiskani in na njih razgovor ni tako neposreden, kot z majhnimi skupinami.

Prvič se je ta praksa izvedla v novembru. Skupno je bilo 21 sestankov — večidel med odmori — ki so povprečno trajali po 1 uro. Vodili so jih mojstri posameznih izmen, večini pa so prisostvovali tudi člani obratovodstva. Na sestankih so bili iznešeni mnogi predlogi in pripombe (nad 60), katerih vsebino navajam skupno s potrebnim pojasnilom.

1. Razna organizacijska vprašanja, kvaliteta. Iz ekspedita tkalnice še vedno dobivamo zgubano blago, zaradi česar nam nastajajo kosmatilne proge pri kosmatenju. Blago je večkrat tudi prekomerno zamazano.

Urediti je treba delo v priročnem skladišču. Podvzeti je treba vse korake, da bi začela filmska tiskarna delati v dve izmeni. Za zvišanje njene proizvodnje je treba zagotoviti dovolj dispozicij in obenem izboljšati pripravo art. 15 in 176. Prav tako je treba izboljšati pasiranje barv za filmsko tiskarno, ker pregrobi delci ostajajo na finih šablonah in jih lahko poškodujejo in zamašijo.

Nujno je izboljšati pranje tekačev za tiskarno. Kolikor se namerava tu zmanjšati delovno silo za 1 človeka pri stroju, je treba upoštevati naslednje pripombe — montirati take obračalne križe za tekače, da jih bo moč segrevati, ker se sicer tekači zaradi napetosti trgajo in gubajo.

Izboljšati se mora priprava blaga za tisk: organizirati je treba poseben dovoz barv k strojem, pranje vzorčnih oditiskov in

zvišati število šivilj — upoštevati zvišanje zastojev pri menjavi vzorcev in variant zaradi manjšega števila delavcev pri stroju. Planiranje proizvodnje za tiskarno naj bo doslednejše, ker pri nenadnih spremembah dispozicij ostajajo neizkoriščene že pripravljene barve v barvni kuhinji. Kolekcije bi bilo treba delati na cel komad zaradi lažjega apretiranja. Kolekcijski list je potrebno pisati v dvojniki. Čimprej naj se porabijo velike količine barvnih mešanice iz barvne kuhinje, da ne bi bremenile prostora in posod. Organizira se skupni sestanek za pripravo, tiskarno in barvno kuhinjo za ureditev problemov sodelovanja.

Blago, namenjeno za predelavo na Hotflue, naj sesuši le na bobnastih sušilnih strojih z montiranimi raztezalci. Ker na bobnastih sušilnih strojih večkrat manjka drugi delavec, trpi kvaliteta sušenja blaga za tisk.

V gravuri morajo izboljšati kvaliteto dela na račun preseganja akorda. Če hočemo zadovoljiti protrebam, je treba izpopolniti delovna mesta v fotogravuri in šablonarni.

V pisarnah in laboratoriju je treba pregledati, če so tam zaposleni dovolj ekonomično izkoriščani. Nastaviti moramo snažilko za pisarne, stopnišče in sanitarije v novi belilnici.

Uvesti je treba dnevne objave o proizvodnji posameznih strojev za vsako izmeno posebej, in to na oglasnih deskah.

Pojasnilo: Sporna vprašanja med našo EE in tkalnico se sproti rešujejo z dobršno mero razumevanja, kar mora ostati tudi v bodoče. Problemi uvedbe dvozmenskega obratovanja filmska tiskarna (in tudi širokega tiskarskega stroja) so znani vsem odgovornim službam v podjetju in je reševanje teh problemov v precejšnji meri odvisno od sodelovanja in pomoči teh služb. Prehod na zmanjšanje delovne sile v tiskarni ne more biti nenaden, ker je treba rešiti še vrsto tehničnih in organizacijskih vprašanj, predvsem pa proučiti tak sistem dela, ki ga že imajo v MITT.

Barvne mešanice smo večinoma že porabili, sicer pa je to sedaj stalen način dela. Kopičenje neporabljenih barv pa je poleg objektivnih razlogov (okvare valjev, (Nadaljevanje na 3. strani)

Vida Tomšič v Tekstilindusu

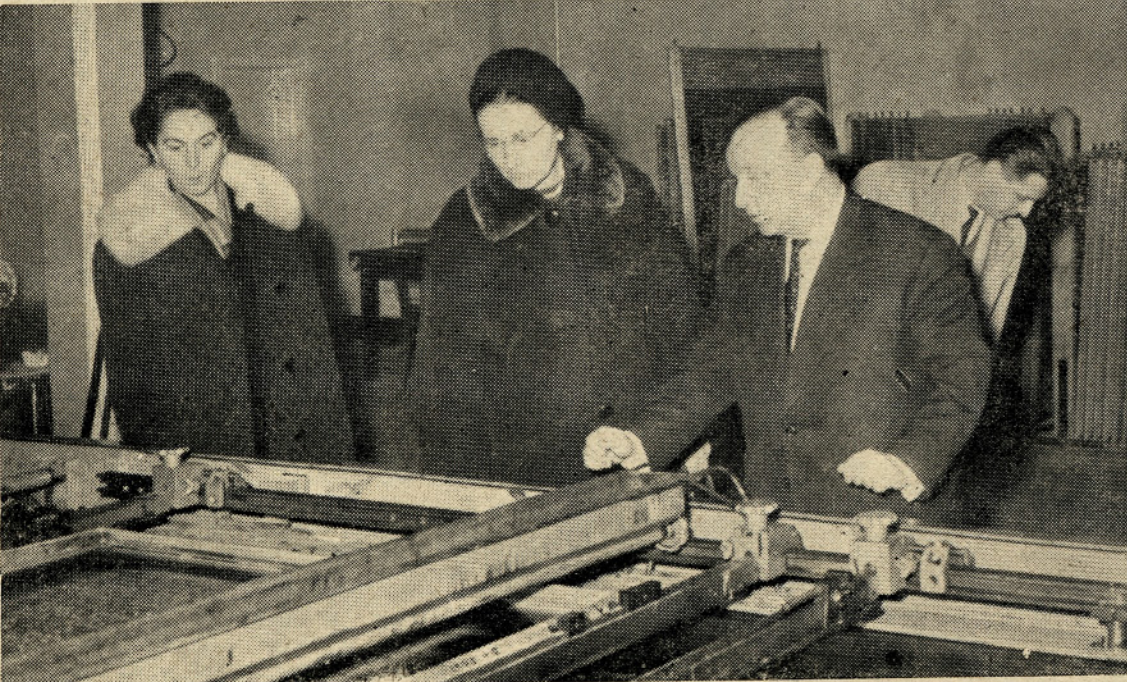
14. decembra je obiskala naše podjetje Vida Tomšič, predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije.

Tovarišica Tomšič si je ogledala predvsem nove stroje v obratu I, in sicer: v predilnici prstančeve in raztezalke, v tkalnici Picanol avtomate in v plemenitilnici novo belilnico, tiskarno in filmsko tiskarno. Po ogledu se je pogovarjala s predstavniki podjetja in družbeno-političnih organizacij ter samoupravnih organov.

Po ogledu podjetja je tov. Tomšičeva v sejni sobi Okraja Kranj, odgovarjala na postavljena vprašanja v zvezi z osnutkom nove ustave. Med temi vprašanji se je posebno posvetila vprašanju delov-

nih žena, nočnemu delu, varstvu otrok — skratka — vsem tistim težavam in problemom, ki bremenijo zaposleno ženo dostikrat preko njenih zmogljivosti. Med drugim je Vida Tomšič poudarila, da smo v tem pogledu in tudi v mnogih drugih naredili v Kranju zelo malo, kar je posebno žalostno zato, ker je bil Kranj med najboljšimi okraji v državi.

Te seje so se udeležili tudi mnogi člani našega kolektiva, in sicer predstavniki podjetja, organizacij in samoupravnih organov, na žalost pa ne neposredni proizvajalci, čeprav so bile besede Vide Tomšič tudi zanje zares pomembne.

Vida Tomšič si ogleduje filmski tiskarski stroj v obratu I

Praktično izobraževanje bodočih mojstrov

Kmalu bo preteklo pol leta, odkar se je zopet pričel redni pouk na mojstrski šoli. Res je, da so šele začetki, a vendar bi lahko že sedaj govorili o nekaterih uspehih na področju praktičnega izobraževanja. Da bi seznanili člane kolektiva o načinu izobraževanja naših mojstrov, sem se odločil, da objavim nekaj odlomkov s tega področja.

V drugem letniku mojstrske šole je poleg teoretičnih predmetov tudi obvezna šolska praksa, ki pa se bistveno razlikuje od dosedanjega rednega načina šolanja tkalskih mojstrov, zlasti na onem področju, kjer naj bi mojster dobil zaključeno praktično znanje. Praktični pouk je v delavnici izobraževalnega centra, in sicer tedensko po 4 ure v dveh izmenah: dopoldne in popoldne. Prakso vodijo predvsem izkušeni tkalski strokovnjaki iz našega podjetja, ki so tudi sodelovali pri sestavi njenega delovnega programa. Pri sestavljanju programov za praktično izobraževanje smo upoštevali vse izkušnje in sodobne metode dela, skratka, s programom smo skušali zajeti celotno organizacijo dela, ki jo bo moral mojster v bodoče kaj dobro poznati, ker drugače ne bo mogel izpolniti potrebnih nalog. Ves program praktičnega izobraževanja v drugem letniku smo delili v dva dela: v prvem delu se bodo mojstri v glavnem seznanili z montažo in nastavitvam navadnega tkalskega stroja, medtem ko obsega drugi del prakse delo z avtomatskimi statvmi t. j.: s »Picanoli«, »Kovo« in delno tudi z »Rüti« avtomati.

Poučevanje je organizirano po skupinah, in sicer tako, da lahko vsak kandidat kar na licu mesta preizkusi pridobljeno znanje. Poleg praktičnega dela na tkalskih

strojih lahko spoznajo slušatelji tudi ostala področja dela odnosno znanja, ki so povezana s samo prakso. Predvsem je tu mišljeno znanje s področja mehanske tehnologije, strojnih elementov in organizacije dela ter končno tudi razna ključavničarska dela, ki predstavljajo zaključno znanje dobrega tkalskega mojstra.

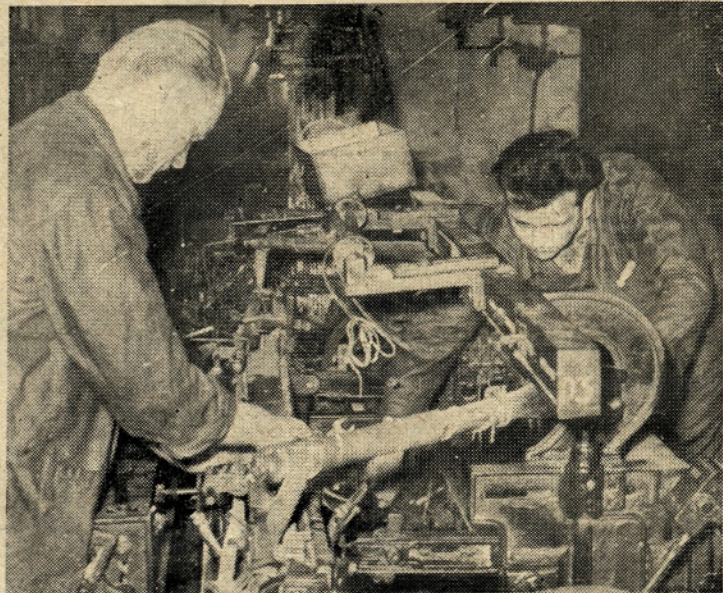
Kot sem že na začetku omenil, poteka delo po vnaprej določenem programu, ki je razdeljen po po-

Prilava delov za montažo — Na sliki Ivan Sladič

sameznih nalogah, naloge pa zopet po kronoloških fazah montaže. Le tako pripravljen program lahko zagotovi zares kvaliteten pouk, na drugi strani pa solidno znanje mojstrov. Poleg ostalega je vredno omeniti še to, da je sistem praktičnega pouka tako organiziran, da ne dovoljuje površne poznavanje materije, kajti sleherni mojster mora aktivno sodelovati v skupini in na ta način mu strokovnjak nejasnosti sproti raztolmači. Na koncu ne smemo iti mimo dejstva, da imamo izredno prizadevne slušatelje, ki si z marljivostjo in trudom pridobivajo in izpopolnjujejo svoje znanje.

Stane Primožič

Franc Kržišnik in Janez Koražija montirata navadni tkalski stroj v vzorčni tkalnici

UTENZILIJE IN NJIH POMEN V PROIZVODNJI

Kvalitetne in pravočasno dobavljene utenzilije igrajo veliko vlogo v proizvodnji in pri kvaliteti naših proizvodov. Prav zaradi tega bom napisal o njih nekaj podrobnosti. V sestavku bom navedel samo glavne utenzilije in obenem razliko med domačimi in uvoženimi.

ČOLNIČKI

Lahko trdimo, da so čolnički ena najvažnejših utenzilij, pa si jih zato bolj podrobno ogledimo.

»Utenzilija« v Ljubljani dela kvaliteto boljše čolničke posebno v zadnjem času, vendar ti čolnički še vedno niso takšni, kot jih zahteva naša proizvodnja. Zanimalo vas bo v čem se razlikujejo uvoženi in domači. Domači niso izdelani dovolj kvalitetno, predvsem so neenakomerno impregnirani in še to je slabost, da impregnacija ne prodre skozi vso plast lesa. Nekatere pošiljke so preveč — takorekoč stekleno-impregnirane, druge premalo, kot rečeno pa impregnacija ne prodre v celoti. Zato trajnost čolnička ni tolikšna, kot bi morala biti. Domače čolničke izdelujejo dostikrat iz nepopolnega suhega lesa, kar povzroča večje in hitrejše deformacije in obrabo. Čolnički so dalje dostikrat izdelani po letnicah lesa. V takem primeru se, posebno če so slabo impregnirani ali celo neimpregnirani, koljejo po dolžini. Dogaja se tudi, da se v posameznih pošiljkah lomijo in izpadajo konice zaradi nepravilnega kaljenja. Pri Picanol čolničkih ugotavljamo netočno izdelavo prav posebno pri luknjah za nameščanje vijakov. Le-te so preveč ali pa premalo izvrtane. Tudi ležišča za armature in za klešče so netočna in povzročajo težave pri montaži, ker ne leži cevka v čolničku vodoravno in na sredini, temveč levo, desno, previsoko ali pa prenizko. V teh primerih moramo klešče kriviti in jih take spravljati v odgovarjajočo lego. Zaradi netočnosti ležišče se potem lomijo vijaki, izpadajo iz armatur itd., kar povzroča večje ali manjše malerje ali pa okvare na grebenih.

Za avtomate skoro pretežno dobivamo nekompletne čolničke, t. j.: sam les brez armatur in klešče. Nasprotno pa so uvoženi kompletni in zato ne nastopajo prej navedene težave. Zaradi neenakomernosti impregnacije se tudi spremeni težava čolnička, in sicer na navzgor oziroma navzdol, kar dela v proizvodnji težave z udarci in pri potrošnji utenzilij ter strojnih delov. Življenjska doba uvoženih čolničkov je najmanj dvakrat večja kot domačih.

GOŽE

Do sedaj smo dobavljali gože iz bivlove kože. Te gože pa imajo sorazmerno kratko življenjsko dobo, saj zdržijo največ dva meseca. Niso odporne proti vlagi in

se radi zdeformirajo. Veliko boljše so uvoženi pikerji iz mase. Po naših izkušnjah je njihova življenjska doba od 8 do 12 mesecev, v posamezni primerih pa tudi leto in pol, in sicer pri triizmenskem obratovanju. Doma izdelani pikerji iz mase, izdelki tovarne »Konus«, so slabo odporni in ne prenesejo večje temperature. Zaradi tega se odprtina za nameščanje na ročico hitro raztegne in vijaki izpadajo. Posledica je, da prekomerno porabimo poleg pikerjev tudi udarne ročice.

GREBENI

Doma izdelani grebeni niso točni ter zato močno odstopajo od predpisane kvalitete. Žica za zob grebenov nima odgovarjajočih razsežnosti. Ta material namreč ni obdelan (ni brušen) na zelo točne razsežnosti — debeline — kot to zahteva posamezna gostota grebenov. Pri dosedanjih izkušnjah odstopajo pri enem metru dolžine grebena pri širokih surovih tkaninah tudi do 3 cm na plus ali minus. Pri predpisu grebena za tkanino je torej širina problematična. Prav goste grebene za finejše artikule smo dosedaj morali uvažati, ker jih doma težko izdelujemo zaradi naštetih problemov. Po izgotovitvi grebenov bi se le-ti morali egalizirati, kar pa se pri nas ne dela. Prav zato so valoviti in povzročajo prekomerno porabo očalnikov posebno na zadnjem delu, možni pa so tudi izmeti čolnička, kar je dokaj nevarno. Zelo hitro tudi rjavijo in posledica je izpadanje zob.

UDARNE PETE

Pri tem materialu ugotavljamo, da so uvožene pete neprimerno kvalitetnejše in veliko bolj trpežne kot domače, saj vzdržijo preko enega leta, medtem ko domače le en mesec na triizmenskem obratovanju. Domače so podvržene močnemu raztegu in ne obdržijo prvotne oblike.

LESENE CEVKKE ZA HRDINA, RÜTI IN PICANOL STATVE

Glede lesenih cevk nimamo posebnih pripomb. Posebno Utenzilija Ljubljana jih zadovoljivo izdeluje tako da pri cevkah ni izrazite razlike med domačimi in uvoženimi.

LUČALNICE

Uvožene lučalnice so še vedno v prednosti pred domačimi. Utenzilija Ljubljana je sicer začela izdelovati ploščate lučalnice, vendar so premalo izbrušene pa so zato očesca hrapava, kar povzroča večje pretirge v osnovi. Izdelujejo pa tudi samo eno dimenzijo glede debeline, ker so še vedno odvisni od uvoza tega materiala. Torej ni izbire v teži, obliki in dolžini pa odgovarjata.

PIKAR JEKLO

Do sedaj smo uporabljali izključno uvožene piker palice, ker se doma izdelane niso obnesle. Bile so namreč pretrdo oziroma premehklo kaljene in so se v prvem primeru prekomerno lomile, v drugem pa krivile. Te palice močno trpijo, ker morajo zdržati od 180 do 200 udarcev na minuto in se v nekaterih primerih tudi močno segrevajo.

HRPAVA PLOČEVINA

Ta pločevina je izdelana samo v eni, in sicer precej grobi izdelavi. Taka pločevina pa posebno pri finejših ali redkih tkaninah ni uporabljiva, ker povzroča zamke, takrat, ko se blago navija preko vlečnega valja na blagovni valj. Nujno je, da bi se ta pločevina pri nas izdelovala namesto v eni vsaj v treh vrstah, in sicer v grobi, srednje in finejši. Dosedaj smo finejšo morali uvažati. Pri staničnih tkaninah pa groba pločevina povzroča preseke preje, kar naredi pri nadaljnjih fazah luknje.

LISTI

Metalni listi, ki jih izdelujejo pri nas iz aluminijevega profila se dobro obnesejo, posebno za Picanol avtomate, ki so izdelani po obliki originala. Vse izgleda, da je Utenzilija v Ljubljani sposobna izdelati vse vrste listov, in to kvalitetno.

UDARNE ROČICE

Pri tem bi omenili predvsem ročice za Picanol statve, ki so pri nas problematične. Še vedno jih moramo uvažati. Te ročice smo pri nas poizkusili izdelati v petih lesnih obratih, in sicer: Jelovica — Skofja Loka, Lesno industrijski obrat Jesenice, Bled, Bohinj in v Kranju.

Prav po originalu so bile izdelane v lesnoindustrijskem obratu Bohinj, vendar pri teh ni odgovarjal lim. Drvoza Varaždin sicer izdeluje te ročice s pripombo, da uvažata originalne plošče in iz njih izdeluje ročice, kar pa problema ni odstranilo. Nujno bi bilo, da se prične z izdelavo ročic doma, ker se zamje trošijo visoke devize. Domače ročice iz jesena, akacija in gabra so trajale le do 8 ur, največ pa v posameznih primerih do enega meseca na triizmenskem obratovanju. Uvožene pa vzdržijo vsaj 6 mesecev.

Glede obešalcev listov, jahačev, tkalskih vilic, količkov za karte, grebenčkov za paranje, kar tudi raznih vzmeti ni težav, ker vse to Utenzilija še kar zadovoljivo izdeluje.

Iz navedene problematike je razvidno, da obstajajo precejšnje težave v nabavi in kvaliteti glavnih utenzilij. Slabe, nekvadratne, (Nadaljevanje na 3. strani)

Bodoči mojstri pri praktičnem delu. Na sliki sta Simon Bele in Mato Kopač, in sicer pri montaži Estovke

DOPIŠUJ V TVOJ LIST!

Pošlji Tvoj prispevek v uredništvo ali pa ga vrzi v skrinjico!

Proizvodni sestanki v plemenitilnici I

(Nadaljevanje s 1. strani)
predispozicije i. sl.) odvisno tudi od tiskarjev: če namreč naročajo realne količine barv za tiskanje določene variante. Kar zadeva planiranje proizvodnje za tiskarno, je njegova realnost odvisna od mnogih faktorjev in skoraj neizbežno pride do določenih odstopanj. V sistemu planiranja smo prišli tako daleč, da je sestavljen vselej plan tiskanja postrojnih za ves teden vnaprej. Tiskanje kolekcij na cel komad je neekonomično, ker bi morali pripravljati mnogo večje količine barv zanje kot doslej, večji del teh pa bi zopet ostal za mešanice. Predlog skupnega sestanka bo izveden, kakor tudi vsinaslednji predlogi, seveda pa je za to potreben določen čas. Kar zadeva nameščenke v obratni pisarni in laboratoriju, je po mnenju obratovodstva njih število celo nezadostno za izvedbo vseh režijskih del, ki so potrebna.

2. Vzdrževanje, nove naprave itd.

Večjo pozornost je treba posvetiti čiščenju strojev. Nujno je nabaviti večje število miz, ker pomajkanje le-teh pogosto ovira proizvodnjo, predvsem v novi belilnici. Pri razporejanju miz in zabojev za blago naj med delavci vlada več razumevanja in tovarštva. Kritizira se vzdrževalne obrate, da neredno izvršujejo naročila. Montirati odn. nabaviti je potrebno naslednje: napravo za toplo vodo za pranje šablon in filmski tiskarni, ročno blagajno in polivijalni telkač za mezno pisarno, vozičke za blago za pralnico in tiskarno, dvigalo pri vodnem kalandru za valje z barvnim blagom, peč v mandsardi IV. tiskarskega stroja, ventilator pri parilniku, tehnično in signalno uro za šablonarno, kovinska ravnala in namizne svetilke za risalnico v gravuri, primernejši voziček za prevoz kosmatenih tkanin v belilnico, nihalna vrata pri vhodu v belilnico in plemenitilnico, voziček za dviganje blagovnih valjev v jiggre in sklopke za Crosta kosmetilne stroje. Razen tega

je važno še naslednje: čimprej je treba odpraviti meglo v novi belilnici; s šivalnimi stroji so težave kljub nabavi dveh novih, zaradi skrajne iztrošenosti starih; razširiti je treba navijalec blaga v barvarni, da bo primeren tudi za široke tkanine.

Pojasnilo: Del predlogov oziroma zahtev je izveden ali naročen. Kar je možno izdobjati doma ali izdelati v naših delavnicah, bo vsekakor prej ali slej realizirano, vendar pa moramo imeti nekoliko potrpljenja, ker vse naenkrat ni moč napraviti. OB TEJ PRLIKI BI PONOVO APELIRALI NA VZDRŽEVALNI OBRAT, DA NAŠA NAROČILA HITREJE SPROVAJA, KER JE STANJE V OBRATU POSEBNO POZIMI VČASIH ZARES NEVZDRŽNO.

Predlogi, ki zahtevajo uvoz naprav (šiv. strojev, sklopki itd.), pa morajo računati še z dobro voljo zunanjih faktorjev, ki odobravajo uvoz opreme in koriščenje deviz.

3. Higijensko-tehnično varstvo — V normativ zaščitnih sredstev naj se vnesejo čevlji za delavce v pralnici, ker sedaj tam poleg drugega tudi kisajo in perejo mercerizirano blago, ter za tiskarje in delavce pri krtačno-navijalnem stroju. Poveča naj se normativ zaščitnih sredstev za delavce v barvni kuhinji, ki naj se ga tudi točno in dosledno izvaja.

Pojasnilo: Gornji predlogi se bodo upoštevali, kolikor so upravičeni, pri sestavi normativa zaščitnih sredstev za leto 1963.

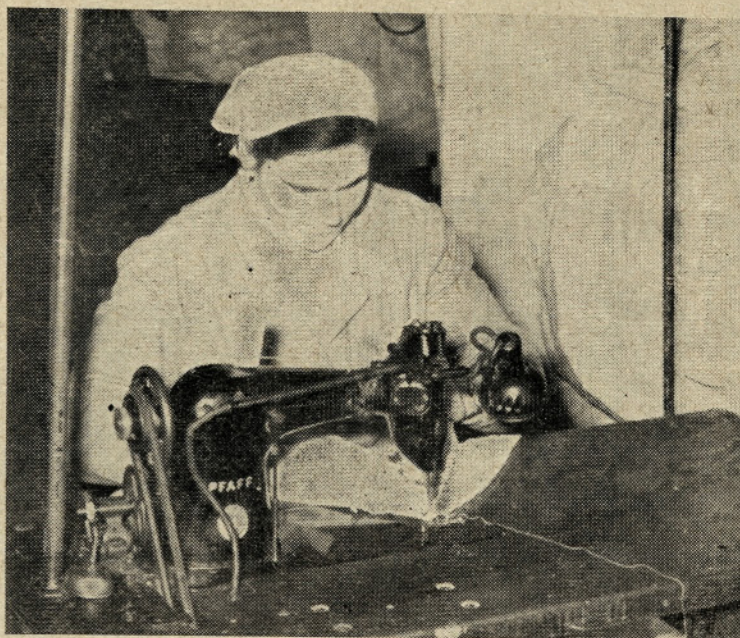
4. Osebnih dohodki — Glede teh je bilo največ pripomb v barvni kuhinji, kjer delavci trdijo, da so očitne delovnih mest v tem oddelku glede na zahtevano znanje in ogroženost zdravja prenizke in ogroženost zdravja prenizke in ogroženost zdravja prenizke v primerjavi z drugimi delovnimi mesti. Prav tako smatrajo za pravilno, da bi bili posebej stimulirani za prihranek na materialu, ki ga je v barvni kuhinji možno s skrbnim delom doseči v največji meri. Na nekaterih sestankih so delavci trdili, da je nočno delo premalo stimulirano, da se nadure slabše plačujejo kot

nekoč, da ne verjamejo v ugotovljeni procent neregularnih tkanin za njihovo delovno mesto, da so v splošni upravi glede na proizvodne EE vrednosti točke previsoke. Ocenitev del. mesta kontinuirka je prenizka glede na pralnico.

Pojasnilo: Pripombe barvne kuhinje in kontinuirke se bodo vsekakor preverile pri popravkih in spremembah Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov za leto 1963. Ostale trditve niso resnične. Pri vrednosti točk za EE splošna uprava je značilno, da v tej enoti zaposleni nimajo nobene stimulacije po delu (akord, premija) in je ta del dohodka izražen v višji vrednosti točke. Seveda pa to vprašanje, kljub temu lahko preverijo.

5. Ostalo — Postavljeno je vprašanje, če se bo delala delavcem, ki večkrat pridejo na delo v nedeljo, dodatna količina ostankov, kot je to bilo prejšnja leta. Trdi se tudi, da se včasih mlajši delavci forsirajo na boljše delovna mesta namesto starejših. Kuhalci naftolov se pritožujejo, da se njihovo delo zastavlja in premalo ceni. Podam je predlog, naj bi se osebni dohodki za praznike novembra in decembra plačali iz posebnega sklada, ker je število delovnih dni v teh mesecih nizko in bodo zato osebni prejemki nesorazmerno nizki.

Pojasnilo: Predlog o priznanju pravice do dodatne količine ostankov delavcem, ki večkrat pridejo na nedeljsko delo, je bil dan sindikalni organizaciji, vendar je njegova potrditev problematična glede na to, da so v tem letu tudi druge ekonomske enote delale ob nedeljah in bi verjetno za vse tovrstne reflektante zmanjkalo ostankov. Mlajši delavci se predstavijo k novim strojem vedno po preverjanju večjega števila delavcev glede na njihovo sposobnost opravljanja dela pri tem stroju. Trditve kuhalcev naftolov ni na mestu. Zadnji predlog ni moč uveljaviti, ker ni v skladu z obstoječim Pravilnikom o delitvi čistega in osebnih dohodkov.

Tudi šivilje so potrebne. V plemenitilnici II šiva komade v večje tovarišica Lovzka Bajt

Na sestankih je bilo povedano proizvodne sestanke. Zato namešče marsikaj drugega, kar pa ni rava naša EE vztrajati pri taki obzajeto v poročilih vodij sestanki obveščanja kolektiva in jo kov. Vsekakor pa je že uvedena priporočila tudi drugim ekonom vsebina v tem članku tako bogatim enotam. ta, da očitno opravičuje mesečne

Ing. Mirko Pogačnik

Obratne nesreče v mesecu novembru obrat II

JANEZ DRAKSLER

Delovno mesto: ključavničar.

Vzroki in opis nezgode: Tov. Drakslar je bil zaposlen pri transportu, oziroma montaži novih tkalskih strojev v predilnici. Pri odpiranju zaboja, v katerem je bil tkalski stroj, je stopil na pokrov zaboja in na žebelj, ki su me je zadržal skozi čevljev v stopalo desne noge.

Posledica: poškodba stopala na desni nogi. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 3 dni, oziroma 24 ur. Izguba narodnega dohodka je 19.440 dinarjev. Podjetje je izplačalo 4.279 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 23.719 dinarjev. Preventiva: pri delu je treba paziti na okolje!

ALOJZ GARTNAR

Delovno mesto: zunanji delavec.

Vzroki in opis nezgode: Tov. Gartnar je moral izdelati razpoke na steni v ekspeditu. Pri delu mu je zdrknila lestva na tla. Pri padcu se mu je noga zapletla. Izpahnil si je nogo na desnem stopalu.

Posledica: poškodba stopala desne noge. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 3 dni, oziroma 24 ur. Izguba narodnega dohodka je 19.440 dinarjev. Podjetje je izplačalo 3.176 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 22.616 dinarjev.

Preventiva: Upoštevati je treba pravila HTV.

ALBIN MLINAR

Delovno mesto: delavec v kosmatilnici.

Vzroki in opis nezgode: Tov. Mlinar je imel nalogo, da očisti jermenice pri kosmatilnih strojih. Ko je s krtačo čistil jermenico, mu je spodletelo. Jermenica mu je pritiskala ob valj kazalec desne roke.

Posledica: Posledica: poškodba kometca desne roke. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 24 dni, oziroma 192 ur. Izguba narodnega dohodka je 155.520 dinarjev.

Podjetje je izplačalo 6.820 dinarjev, socialno zavarovanje pa 20.461 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 182.801 dinar.

Preventiva: Upoštevajte predpise HTV (stroj ne smete čistiti med obratovanjem)!

FRANC DEBEVC

Delovno mesto: tkalski mojster.

Vzroki in opis nezgode: Tov. Debevc je hotel s ključem pritrčiti vijak na tkalskem stroju. Pri tem pa je z roko segel predalec tako da ga je sosednji stroj, ki je bil v pogonu, prijel za ključ. Pri tem mu je ključ pritiskal sredinec desne roke ob steno stroja.

Posledica: poškodba sredinca desne roke. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 17 dni oz. 136 ur. Izguba narodnega dohodka je 110.160 dinarjev.

Podjetje je izplačalo 11.112 dinarjev, socialno zavarovanje pa 20.372 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 141.644 dinarjev.

Preventiva: Pri delu je treba paziti na okolico!

JOZEFA BOGOVIČ

Delovno mesto: kuharica v menzi.

Vzroki in opis nezgode: Ko je pripravljala meso za enolončnico, se je uredila v sredinec leve roke.

Posledica: poškodba sredinca leve roke. Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 14 dni, oziroma 112 ur. Izguba narodnega dohodka je 90.720 dinarjev.

Podjetje je izplačalo 3.237 dinarjev, socialno zavarovanje pa 11.868 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 105.825 dinarjev.

Preventiva: Pazite pri delu! (osebna neprevidnost delavke!)

Ivan Alič

UTENZILIJE IN NJIH POMEN V PROIZVODNJI

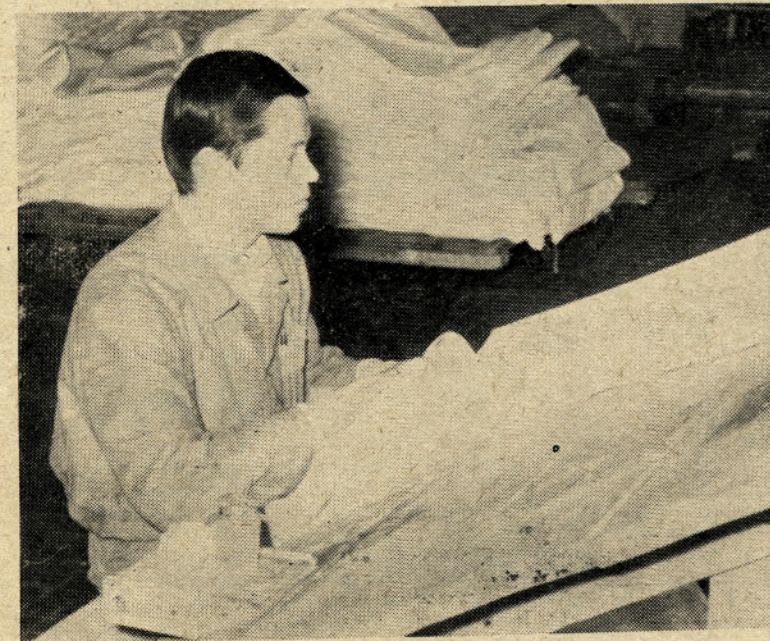
(Nadaljevanje z 2. strani)
ali nepravčasno dobavljene utenzilije povzročajo občuten padec v proizvodnji in kvaliteti, kar predstavlja za obrat oziroma za podjetje močan argument uspeha oziroma neuspeha. Kako to vpliva na padec v proizvodnji in kvaliteti smo v naši ekonomski enoti prav posebno občutili na Picanol avtomatih. Naj navedem, da je prav zaradi teh razlogov padla izkoriščenost teh statev za preko 30%. Na eni strani je jasno, da je ob-

čutno padla proizvodnja, na drugi strani pa tudi zaslužek, saj je morala ekonomska enota ves izpad zaslužka doplačevati, kar ji je bilo v veliko breme.

Poleg tega bi navedli, da imamo v pogledu nabave materiala velike težave prav zaradi tega, ker imamo v sedanjem obratu še vedno preko 10 vrst statev, kot so: Roscher, Tanwald, Železnačke, Angleške statve, Hrdina, Riti, Picanol, precejšnje število pa jih je brez oznake, vse pa se med se-

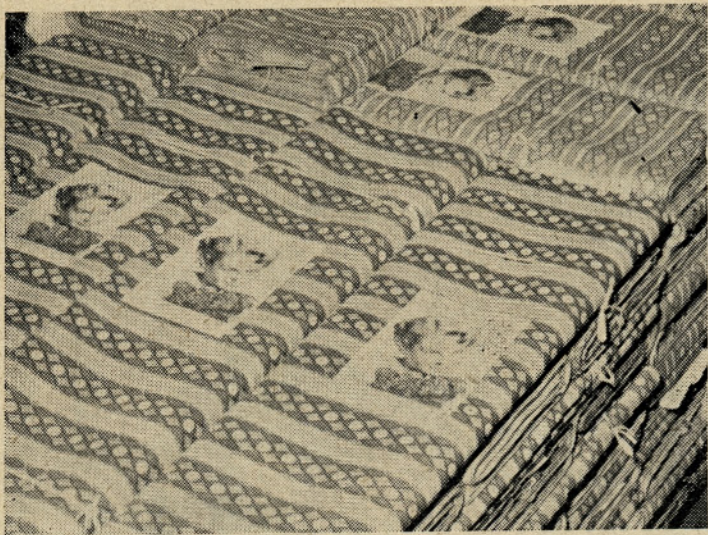
boj razlikujejo. V sami pripravni pa imamo zopet veliko vrst različnih strojev, kot: Schlafhorst navijalni stroji tri vrste, znanke Scherer, Muller, Sucker, Kovinar itd. Iz te problematike se vidi, da je treba za vse našete vrste strojev skrbeti za pravočasno dobavo potrebnih utenzilij. Če pregledamo to problematiko nam je jasno, da je oskrbovanje teh različnih vrst strojev sorazmerno drago. Nadomestni deli in utenzilije pa so zelo drage. Poseben problem pa so za stare stroje, ki teh delov zahtevajo največ, čeprav jih v inozemstvu trenutno več ne izdelujejo. Zaradi takega stanja moramo nujno imeti več rezervnih delov, oziroma utenzilij v skladiščih, sicer bi imeli v nasprotnem primeru neizbežne zastoje. Z gospodarskega stališča je to veliko breme, ki prav gotovo negativno vpliva na rezultate podjetja. Ti razlogi nam nujno narekujejo, da je treba strojni park poenostaviti bodisi v tkalnici, bodisi v pripravilnici, t. j.: čimmanj vrst strojev, ker bo le tako možna ekonomičnejša proizvodnja!

V pogledu nadaljnje rekonstrukcije v našem obratu smo mišljenja, da je statev Picanol po naših izkušnjah dobra in primerna, ker je sposobna za tkanje tudi težjih bombažnih tkanin in je tehnično zelo dobro obdelana. Res je, da je dražja in da je mazanje teh strojev zahtevnejše, vendar pa ostale lastnosti le opravičujejo nadaljnjo nabavo teh strojev za modernizacijo obrata.

Florijan Boštjančič pregleduje surovo blago. Njegovo delovno mesto oziroma naziv pa je: smodilec blaga

Viktor Kompore

Blago v skladišču gotovega blaga je lepo razvrščeno in čaka na kupece

Porazna udeležba na seji Centralnega DS

Za 10. decembra je bila sklicana seja Centralnega delavskega sveta podjetja z naslednjim predlogom za dnevni red:

1. Obravnavanje in sprejemanje plana delovne sile za leto 1963 po ekonomskih enotah.
2. Sklepanje o nekaterih finančnih vprašanjih.
3. Dopolnitev Pravilnika o delni čistega dohodka.
4. Potrditev kupno prodajne pogodbe za nakup zemljišča za stanovanjsko zadrugo.
5. Obravnavanje finančnega plana (predlog finančnega plana za leto 1963 je bil vabilu priložen).

Ker je za sejo bila potrebna dvotretjinska udeležba, je bilo obveščanje izredno precizno in dosledno; kljub vsemu pa je bilo stanje naslednje:

Od 84 članov CDS jih je prišlo na sejo 39, opravičeno jih je izostalo 18 in neopravičeno 27. Od tega jih je bilo 25 iz obrata I in 20 iz obrata II.

ZARADI TAKSNE UDELEŽBE JE BIL PREDSEDNIK PRIMORAN SEJO PRESTAVITI NA POZNEJŠI DAN, KER CDS NI BIL SKLEPCEN.

Jasno je, da je ta dogodek vsega obsojanja vreden, saj dovolj nazorno dokazuje, da so celo med člani najvišjega samoupravnega organa v podjetju še vedno taki, ki svojega članstva ne jemljejo resno in odgovorno. Kako si upajo potem od ostalih članov kolektiva zahtevati, kaj bodo vestni in disciplinirani, če pa dajejo sami tako slab zgled? Kako si zamišljajo izpolniti zaupanje, ki so ga ob izvolitvi prejeli od kolektiva, če brez razloga izostajajo od sej posebno takrat, ko so na dnevnem redu tako važne zadeve, kot so finančni plan, plan delovne sile itd.

Takšni člani pač ne zaslužijo, da so še nadalje člani tega organa, saj kolektiv od njih ne more pričakovati, da bodo vestno in prizadevno skušali reševati in odločati o vseh tistih problemih in o vseh tistih važnih korakih, od katerih bo odvisno življenje in uspeh podjetja, ki ga upravlja. Čeprav je žalostno in trdo reči, da niso vredni biti še dalje člani CDS, bi bilo tako vendar najbolj pravično. ČLANI CDS NAJ RESNIČNO BODO VZOR VSEM OSTALIM, KER BODO LE TAKO USPEŠNO IZVRŠEVALI VSE NALOGE V KORIST SLEHERNEGA ČLANA KOLEKTIVA.

Tako izgleda stanje na prvi pogled!

Če pa se v to zadevo malo poglobimo, potem se pojavi nekaj vprašanj, ki znatno zmanjšajo krivdo omenjenih članov CDS, povečajo pa krivdo družbeno-političnih organizacij, vodstva samoupravnih organov in vodilnega kadra v ekonomskih enotah. Ta vprašanja so:

1. ZAKAJ SE VEDNO NI UREJENO VPRAŠANJE ZAMENJAVE

DELOVNEGA ČASA ZA ČLANA SAMOUPRAVNEGA ORGANA, CE DELA NA DAN, KO JE FREDVIDENA SEJA, V NOČNI IZMENI. Povsem razumljivo je namreč, da delavec ali delavka ne bo in ne more priti na sejo ob 14.30, če ima ob 22. uri potem pred sabo osemurno maporno delo za strojem. Kje in kako naj počije, če trajajo seje do 18. oziroma 19. ure zvečer?

Tu bi CDS moral sprejeti naslednji sklep: OBRATOVOĐSTVO EE MORA TAKIM ČLANOM SAMOUPRAVNIH ORGANOV ZAMENJAVO OMOGOČITI, DA BODO SEJI LAHKO PRISOSTVOVALI.

2. KAJ JE VAŽNEJŠE: DA ČLAN, TAKRAT, KO JE DOLOČENA SEJA REDNO DELA ALI DA SE UDELEŽI SEJE SAMOUPRAVNEGA ORGANA? Jasno je, da delavec po eni strani nerad izgubi dohodek, ker ima v času seje plačane le ure, še bolj razumljivo pa je, da se nerad zameri mojstru, ki kaj nerad vidi, da gre eden ali celo več njegovih ljudi na to ali ono sejo med delom.

TUDI TU BI MORAL CDS SPREJETI NAČELN SKLEP, IN SICER: VSAK ČLAN SAMOUPRAVNEGA ORGANA SE MORA SEJE UDELEŽITI ČETUDI JE V ČASU SEJE NA REDNEM DELU, KOLIKOR NI IMEL PRILOŽNOSTI, DA BI DELO ZAMENJAL ZA USTREZNO (DOPOLDANSKO) IZMENO.

3. ALI IMAJO ČLANI SAMOUPRAVNIH ORGANOV SPLOH VSE TISTE POGOJE, KI BI JIH SILILI PRITI NA SEJO IN SO-DELOVATI?

Na to vprašanje lahko mirno odgovorim: NE!

Dejstvo je, da so člani CDS voljeni predvsem iz osnovnih ekonomskih enot, iz vrst neposrednih proizvajalcev, ki sicer poznajo svoje delovno mesto in svoje delo tudi vedno ter pridno izvršujejo, še zdaleka pa ne poznajo in tudi nimajo vseh tistih osnov, brez katerih je njihovo delo v teh organih skoraj nepomembno in brez vrednosti. Večini namreč manjkajo tiste osnove iz proizvodnje, ekonomike in upravljanja, ki so za smiselno delo nujne. Če nekdo ne zna brati, pač od nje ne smemo zahtevati, da bi več ur predsedel ob knjigi! Tu je eden najvažnejših razlogov za izredno maloštevilno udeležbo članov v razpravah, in tudi vzrok za slabo udeležbo. Krivda za takšno stanje pa ni na njih samih, ampak na vseh tistih, ki so te ljudi predlagali v CDS in druge samoupravne organe, pozneje pa se zanje niso več zmenili, čeprav so obljubljali seminarje in poučne sestanke.

4. KADAR IZBIRAMO KANDIDATE ZA SAMOUPRAVNE ORGANE ALI JIH VEDNO POPREJ VPRAŠAMO, CE SE BODO LAHKO RESNO POSVETI (Nadaljevanje na 8. strani)

Še o predosnutku ustave

V VI. poglavju tega prvega dela predosnutka ustave so določila o sodišču in javnem tožilstvu.

Omeniti je novost, da predosnutek ustave ne navaja okrožnih sodišč. V bodoče bomo imeli naslednja redna sodišča: občinska sodišča, okrajna sodišča, republiška vrhovna sodišča in Vrhovno sodišče Jugoslavije. Razen tega bodo obstajala tudi v bodoče posebna sodišča kot npr. gospodarska sodišča, vojaška sodišča in druga.

Člane predstavniških teles občine volijo neposredno občani in delovni ljudje v delovnih organizacijah; člani predstavniških teles drugih družbeno-političnih skupnosti pa se volijo po načelu delegacije občine.

Skupščina je predstavniško telo posamezne družbeno-politične skupnosti. Skupščina je najvišji organ oblasti in družbenega samoupravljanja dotične družbeno-politične skupnosti. Skupščina določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki imajo pomen za politično, gospodarsko, kulturno in družbeno življenje in razvoj družbeno-politične skupnosti, sprejema temeljne predpise, družbeni plan in proračun, določa temeljno organizacijo in pooblastila vseh organov skupnosti, voli odgovorne javne funkcionarje ter izvršuje kontrolo nad delom politično-izvršilnih in upravnih organov in družbeno nadzorstvo.

Vsaka družbeno-politična skupnost ima poleg skupščine še politično-izvršilne organe skupščine in upravne organe.

Politično izvršilne organe voli in razrešuje skupščina in so za svoje delo tudi odgovorni skupščini. Politično izvršilni organi skrbijo za uresničevanje politike in izvrševanje zakonov, družbenih planov in drugih aktov skupščine, dajejo pobudo za določitev njene politike ter določajo upravnim organom smernice za njihovo delo.

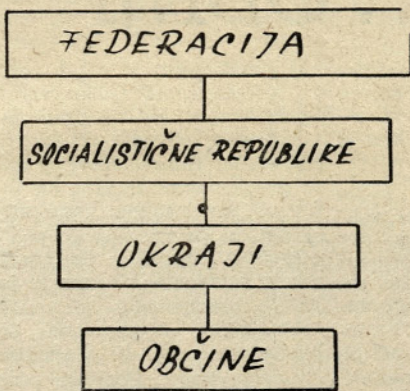
Upravni organi pa izvajajo politiko in predpise predstavniških teles in njihovih izvršilnih organov, obveščajo o stanju njihovega izvajanja, organizirajo in opravljajo posamezne službe in upravno nadzorstvo. Upravni organi so za svoje delo odgovorni skupščini in njenim politično-izvršilnim organom, sicer pa v mejah svojih zakonskih pooblastil samostojni.

Mandat članov posamezne skupščine traja 4 leta, pri čemer pa se voli na vsaki 2 leti polovico članov vsake skupščine oziroma vsakega zbora skupščine. S tem se zagotavlja kontinuiteta pri delu teh organov.

Nova so določila o takozvani rotaciji. Praviloma nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana istega zbora, iste skupščine ali za člana njenega politično-izvršilnega organa. S tem se bo zagotovila prirodna izbira kadrov in redna demokratska zamenjava na vodilnih mestih.

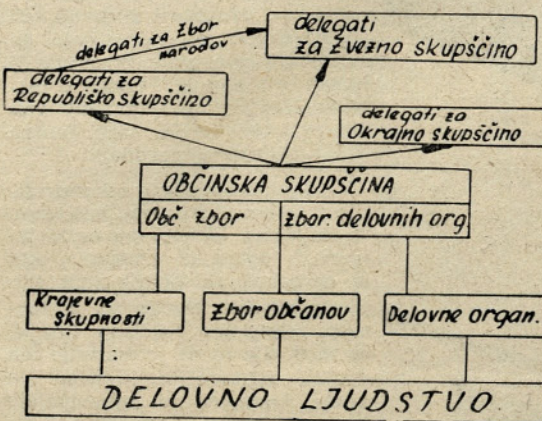
Da bi bila ta stvar bolj jasna, oglejmo obe shemi.

DRUŽBENO-POLITIČNE SKUPNOSTI

Prva shema prikazuje sistem družbeno-političnih skupnosti: občine – okraji – socialistične republike (Bosna in Hercegovina, Crna gora, Hrvatska, Makedonija, Slovenija, Srbija) – federacija.

SISTEM VOLITEV V PREDSTAVNIŠKE ORGANE

Druga shema prikazuje sistem volitev v predstavniške organe.

Delovno ljudstvo izvršuje politično oblast potomo neposredne samouprave v okviru krajevnih skupnosti, delovnih organizacij ter preko zborov občanov. Občani pa razen tega volijo svoje predstavniško telo – to je občinsko skupščino, ki bo imela dva zbora: občinski zbor in zbor delovnih organizacij. V ta dva zbora volijo občani člane na podlagi splošne, enake in neposredne volilne pravice ter s tajnim glasovanjem.

Okraj bo imel kot najvišji organ oblasti okrajno skupščino. Okrajna skupščina bo imela le en zbor. Člane okrajne skupščine pa bodo volili izmed sebe zbere občinskih skupščin po načelu sorazmernega zastopstva občin.

Socialistična republika bo imela kot najvišji organ oblasti skupščino socialistične republike. – Skupščina socialistične republike bo imela več zborov, in sicer: Republiški zbor kot splošni zbor ter posebne zbere: Gospodarski zbor, Socialno-zdravstveni zbor, Prosvetno-kulturni zbor in Politično-upravni zbor.

Člane republiškega zbora izvolijo občinske skupščine izmed kandidatov, ki jih določijo občani in ki so za tem potrjeni na referendumu. Za člana republiškega zbora je lahko voljen vsak, ki ima splošno volivno pravico, biti pa mora najprej izvoljen v občinski skupščini in za tem potrjen na referendumu v dotični občini.

Člane posebnih zborov pa volijo občinske skupščine izmed kandidatov, ki jih določijo delavci v dotičnih delovnih organizacijah. Tako se bodo torej npr. člani gospodarskega zbora volili izmed delavcev, ki delajo v proizvodnji, prometu, trgovini in drugih gospodarskih dejavnostih. Kandidate bodo določili delavci na svojih zboriščih, volile pa jih bodo občinske skupščine za vsak zbor posebej.

Zvezno skupščino sestavlja podobno več zborov: Zvezni zbor, Gospodarski zbor, Prosvetno-kulturni zbor, Socialno-zdravstveni zbor in Politično-upravni zbor, razen tega pa še Zbor narodov.

V zvezni zbor je lahko izvoljen vsak občan, ki ima volivno pravico. Član zveznega zbora postane tisti kandidat, ki je bil izvoljen v občinski skupščini in ki ga je za tem na referendumu potrdila večina vseh volivcev dotične volilne enote.

Član posebnega zbora pa postane tisti kandidat iz kroga dotičnih delovnih organizacij, ki ga je izvolila občinska skupščina.

V VII. poglavju najdemo določila o varstvu ustavnosti in zakonitosti.

Da bi se uresničevali z ustavo in zakoni določeni socialistični družbeni in politični odnosi ter varovale svobostine in pravice človeka in občana ter samoupravne pravice delovnih in drugih samoupravnih organizacij in družbeno-političnih skupnosti, se z ustavo določa posebno varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Skrb za zakonitost je dolžnost vseh organov, zavodov in organizacij.

Vsak zakon in drug predpis mora biti v skladu z ustavo in s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi.

Statuti, pravilniki in drugi splošni akti, ki jih izdajajo delovne in druge samoupravne organizacije v mejah svojih pravic, morajo biti v skladu z ustavo in zakonom.

Vsi akti in ukrepi upravnih organov in drugih državnih organov morajo temeljiti na zakonih.

Radi varovanja ustavnosti in zakonitosti predpisov se ustanovljajo posebna ustavna sodišča. – Zvezni izvršni svet sme do odločitve ustavnega sodišča zadržati izvršitev predpisa ali drugega splošnega akta republiškega izvršnega sveta, ki je v nasprotju z zvezno ustavo ali z zveznim zakonom. Enako pravico ima republiški izvršni svet glede predpisov in drugih splošnih aktov občinskih ali okrajnih organov. Občinska skupščina pa sme do odločitve ustavnega sodišča zadržati izvršitev splošnega akta delovne ali druge samoupravne organizacije, če nasprotuje ustavi ali zakonu.

Kot pa vidimo, bo končno odločitev v vsakem takem primeru morala sprejeti pristojno ustavno sodišče.

Osnovni temelj družbeno-političnega sistema je samoupravljanje občanov. Edini nosilec politične oblasti je delovno ljudstvo. Občani izvršujejo politično oblast in upravlajo družbene zadeve ali neposredno ali pa po svojih delegatih, ki jih volijo v organe upravljanja delovnih in drugih samoupravnih organizacij in v predstavniška telesa družbeno-političnih skupnosti.

DRUGI DEL

ORGANIZACIJA FEDERACIJE

Drugi del predosnutka nove ustave, ki obsega skupno osem poglavij in nekaj manj kot sto členov, obravnava organizacijo federacije. Posamezna poglavja vsebujejo določila o pristojnosti federacije, zvezni skupščini, predsedniku republike, zveznem izvršnem svetu, zvezni upravi, vrhovnem sodišču, ustavnem sodišču ter narodni obrambi in jugoslovanski ljudski armadi.

Podrobnih določil iz tega dela predosnutka ustave tu ne kaže navajati; navedli bomo le nekatere osnovne misli in pa novosti glede na dosedanjo ureditev.

O pristojnosti federacije tu ne bi na novo razpravljali, ker je bilo o tem že govora pri obravnavanju družbeno-političnih skupnosti. Poudariti bi bilo le nekatere osnovne misli glede razmejitve pristojnosti med federacijo in posamezno socialistično republiko.

Predosnutek zvezne ustave pravi, da je sociali-

ABC - pojasnjuje

stična republika (kot znano, jih je šest) državna socialistična demokratična skupnost, ki temelji na samoupravi in oblasti delovnega ljudstva. V republiki delovno ljudstvo uresničuje družbeno samoupravo, ureja družbene odnose, ustvarja pogoje za razvoj gospodarstva in za organiziranje družbenih služb, zagotavlja uveljavljanje pravic občanov in zakonitosti ter opravlja vse družbene zadeve, ki so skupnega pomena za gospodarsko, kulturno in socialno življenje in razvoj republike, izvzemši tiste zadeve, ki so po tej ustavi pravica in dolžnost federacije. Osnovno je torej to, da ostane pravica in dolžnost posamezne socialistične republike vse tisto, kar ni izrecno prenešeno na federacijo — ne pa, da bi spadalo v pristojnost posamezne republike le tisto, kar bi nanjo federacijo izrecno prenesla.

Tako lahko zaključimo, da se daje posamezni socialistični republiki osnovni poudarek. V tem se kaže dosledno spoštovanje in sprovajanje naprednih idej o pravici vsakega naroda do samoodločbe, svobode, samostojnosti in enakopravnosti z drugimi narodi. Federacija ni sredstvo ali okvir za ustvarjanje neke nove jugoslovanske narodnosti, marveč je to skupnost svobodnih, enakopravnih in samostojnih narodov, ki so se združili na osnovi skupnih interesov in naprednih družbeno-ekonomskih težnj zaradi izgradnje socializma.

Z ozirom na vse to predvideva prednačrt nove ustave kot pristojnost federacije le tiste zadeve, ki že po svoji naravi in pa zaradi enakopravnosti posameznih narodov in republik morajo najti enotno rešitev na ravni federacije in pa tiste zadeve, ki se z ozirom na skupne interese vseh narodov lahko urejajo le v okviru federacije. Po drugi strani pa predosnutek nove ustave postavlja družbeno-ekonomske odnose med federacijo in republikami na tako osnovo, da se bo vsaka posamezna republika mogla čim bolj svobodno razvijati kot nacionalna oziroma samostojna družbeno-ekonomska skupnost. Zato se bodo tudi na področju družbene akumulacije postopno bistveno spremenile metode koncentracije sredstev za gospodarski razvoj.

Ko že obravnavamo pristojnosti, pravice in dolžnosti federacije kot zvezne državne tvorbe, posvetimo nekaj misli še nekemu drugemu bistvenemu vprašanju. Pogosto naletimo na razpravljanje o odmiranju države. Ko govorimo o odmiranju države, seveda ne moremo misliti na to, da bo ustava določila, s katerim datumom bo odmrila posamezna funkcija države oziroma državne oblasti. Država odmirava postopno vzporedno s procesom pretvarjanja razredne družbe v brezrazredno, vzporedno z osvoboditvijo delovnega človeka od kakršnekoli eksploatacije in meznega odnosa ter vzporedno z doslednim spoštovanjem in izvrševanjem pravice samoupravljanja po delovnih ljudeh. Proces odmiranja države gre vzporedno s krepitvijo pravice samoupravljanja. Socialistična država tako preneha biti instrument upravljanja nad ljudmi, marveč postane instrument v rokah svobodnih ljudi — za upravljanje nad stvarmi in to v skupnem interesu najhitrejšega imaterialnega napredka za vse. V zvezi s tem je prav, če imamo pred očmi ugotovitev Lenina, da bo birokratizem premagal takrat, ko bodo vsi proizvajalci postali »birokrati«, oziroma — bolje rečeno — takrat, ko družba ne bo več prepuščala posameznikom in profesionalnim skupinam, da se le sami bavijo z družbenimi in gospodarskimi posli, marveč, ko bo večina, oziroma ko bodo vsi državljani upravljali oziroma sodelovali pri vodenju družbenih poslov.

V skladu s temi načelnimi postavkami družbenega razvoja predosnutek naše nove ustave ne izhaja od države kot za vekomaj dane in nespremenljive institucije, ki neomejeno vlada na določenem ozemlju, marveč izhaja od človeka, njegove dolžnosti in odgovornosti pri delu ter njegovih

dolžnosti in pravic pri družbenem samoupravljanju. Seveda pa je država tudi v socialistični družbi prehodnega obdobja še vedno neobhodno potrebna in to kot regulator odnosov med ljudmi na področju proizvodnje in ekonomskih odnosov nasploh. Vendar pa država ni več zgolj instrument sile, marveč vse bolj instrument svobode in napredka. Družbena skupnost mora imeti določena regulativna sredstva, organizacijske oblike in instrumente nadzorstva, ki so neobhodno potrebni, da bi se zagotovilo, da se bo vsakdo v resnici kretal in udeleževal samo v okviru svojih pravic in obveznosti in ne na račun drugega.

Predosnutek nove ustave postavlja družbeno samoupravljanje kot osnovni princip v izgradnji socialistične družbe in osnovni smerokaz nadaljnje evolucije političnega sistema socialistične države. Bistvo družbenega samoupravljanja ni, da bi se »preneslo« funkcije na odgovarjajoče organe samoupravljanja, marveč v tem, da se z nenehno krepitvijo samoupravljanja gradi in zagotavlja novi položaj in vloga svobodnih proizvajalcev v odnosu na upravljanje družbenih proizvodnih sredstev, na razdeljevanje dohodka in na reševanje drugih skupnih nalog delovnih ljudi. Državni mehanizem se vzporedno s tem pretvarja v neposredni instrument družbenega samoupravljanja, to se pravi praktično v čisto administrativno funkcijo, ki bo postopno izgubljala obeležje politične oblasti.

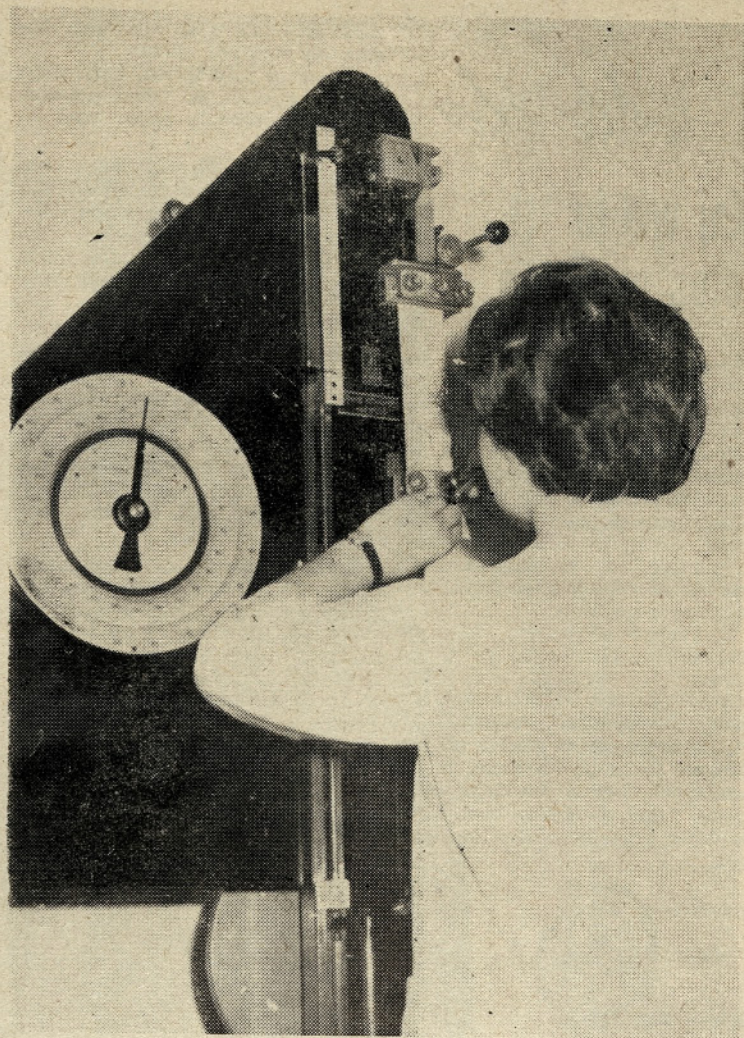
Zvezna skupščina je najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja v mejah pravic in dolžnosti federacije.

Poudarek je torej na obeh straneh: Zvezna skupščina je najvišji organ oblasti, Zvezna skupščina pa je tudi organ družbenega samoupravljanja. Govorili smo že o načinu volitev v Zvezno skupščino. Talko z ozirom na sistem volitev kot z ozirom na sestavo skupščine je nujen zaključek, da postaja skupščina pravzaprav delegacija občinskih skupščin in delovnih organizacij ter kot taka dejansko najvišji organ družbenega samoupravljanja v federaciji.

Doslej je imela Zvezna ljudska skupščina, kot znano, v bistvu dva doma: Zvezni zbor in Zbor proizvajalcev. V bodoče bo imela Zvezna skupščina pet zborov in to: Zvezni zbor, Gospodarski zbor, Prosvetno-kulturni zbor, Socialno-zdravstveni zbor in Politično-upravni zbor. Ko je bil pred leti osnovan Zbor proizvajalcev, je bil namen ta, da proizvajalci kot taki oziroma njihovi samoupravni organi neposredno sodelujejo pri sprejemanju tistih aktov predstavnishkih organov, ki se nanašajo na področje njihovega dela. Vendar pa je bilo vse to omejeno le na področje gospodarskih organizacij. Do danes pa se je družbeno samoupravljanje razširilo tudi že na druga področja družbene dejavnosti, tako na področje zdravstva, prosvete itd. Zato tudi pri najvišjem organu oblasti funkcije družbenega samoupravljanja ni možno več omejevati samo na področje gospodarskih organizacij, marveč je bilo potrebno vzpostaviti tako strukturo predstavnishkih organov, ki bo mogla zajeti področja vseh samoupravnih delovnih organizacij. Tako je postala Zvezna skupščina pravzaprav sklop več skupščin, ki so med seboj povezane z ustrezno delitvijo dela, vzajemno odgovornostjo in s potrebnim mehanizmom za zagotovitev enotnega delovanja. Tako pa bo Zvezna skupščina postala tudi še bolj kvalificiran in sposoben organ za reševanje vseh problemov, ki se bodo pred njo pojavljali.

Predosnutek nove ustave jasno razmejuje pristojnosti posameznega zbora. Zadeve iz pristojnosti Zvezne skupščine bo opravljal ali Zvezni zbor samostojno, ali Zvezni zbor skupaj z drugim pristojnim zborom na bazi enakopravnosti, ali pa posamezen od ostalih zborov samostojno. Če se ozremo le na področje Zveznega zbora in Gospodarskega zbora, vidimo naslednje razmejitve delokroga:

dr. Miro Dolžan

Dinamometer

Kako so EE izpolnile svoje obveznosti v novembru

Tokrat zajema sestavek večidel le same odstotke, in to:

PREDILNICA I:

EE je dosegla v ef kg 109,9% planirane količine za november. Kumulativno pa znaša njen uspeh 100,5%, in sicer je mišljeno od 1. 1. do 30. XI.

PREDILNICA II:

Uspeh predilnice II je še večji, saj je dosegla v novembru 117,4% izpolnitve plana, poleg tega pa je v decembru dosegla oziroma izpolnila še svoje letne obveze, kar ste lahko brali že v posebni izdaji »MED DVEMA STEVILKAMA«. Do 30. novembra pa je znašal njen kumulativen odstotek 107,4.

Kumulativno za obe predilnici skupaj pa je stanje 30. novembra 103,1% v ef kg.

TKALNICA I:

Ta enota je svoj oktobrski uspeh obdržala, saj je dosegla 114,1% v tm, medtem ko znaša njen kumulativni rezultat do 30. novembra

107,4%. Tudi ta enota je svoj letni plan izvršila v začetku decembra.

TKALNICA II:

Tkalnica II je v tm naredila 108% v novembru, njen odstotek za čas od 1. 1. do 30. 12. pa je 101,6.

Kumulativno za obe tkalnici skupaj pa je izvršitev 105,7%.

PLEMENITILNICA I:

Kljub raznim težavam in objektivnim problemom je tej enoti uspelo v novembru doseči 112,3% v tm in 116,5% v m², kar je povečalo verjetnost, da bo ta enota do konca leta dosegla svoj letni plan ne le v tm, temveč tudi v m². Kumulativno je do 30. novembra dosegla v tm 103%, v m² pa 98,6%.

PLEMENITILNICA II:

Za to enoto vemo, da je vseskozi med najboljšimi. Svoje novembrske obveznosti je izpolnila s 119,5% v tm in s 121,8% v m², kar je tudi zanjo izredno visok in lep uspeh. Kumulativno je v tm dosegla 107,8, v m² pa 108,2%. Kot vemo, je tudi ta enota v začetku decembra izvršila svoj letni plan. Kumulativno plemenitilnici skupaj sta dosegli v tm 104,3 in v m² 101,4%.

Verjetno bo člane kolektiva zanimala še kvota delovne sile, oziroma število zaposlenih, ki ga je za leto 1963 sprejel CDS. Plan delovne sile za leto 1963 je torej naslednji:

Zaposlenih

Predilnica I	321
Predilnica II	238
Tkalnica I	958
Tkalnica II	725
Plemenitilnica I	410
Gravura	40
Plemenitilnica II	131
Vzdrževalni obrati	262
Kalorična centrala	41
Splošna uprava	265
Podjetje:	3.391

Iz številok lahko vidite, da je plan delovne sile le za 44 ljudi višji od plana iz leta 1962.

Iz novih imen pa boste zaključili, da je CDS sprejel predlagano osamosvojitve nekaterih oddelkov v samostojne e. e. oziroma združitve obeh vzdrževalnih obratov v eno e. e.

To bi bili bistveni podatki o uspehih e. e. meseca novembra.

Zanimivi podatki o naših počitniških domovih

V začetku decembra je upravni odbor počitniškega doma obravnaval začasno poročilo o poslovanju počitniških domov za leto 1962. Potrebno je, da so člani kolektiva seznanjeni vsaj z naslednjimi podatki: koliko članov in svojcev je bilo na oddihu, kje so le-ti preživeli svoj dopust in kaj je potrebno še napraviti v prihodnjem letu, da bo oddih v naših počitniških domovih še prijetnejši.

Predvsem bodo verjetno večino zanimali podatki, koliko članov kolektiva je preživelo svoj dopust in kje? Tabela to navaja v številkah!

Poslovalnica	članov	svojcev	tuji	inozemci	skupaj
Fiesa	361	252	532	9	1154
Novigrad	277	211	692	3	1183
Bohinj	83	38	71	—	192
Krvavec	50	14	28	—	92
Skupaj	771	515	1323	12	2621

Poleg teh je letovalo drugod še 299 članov kolektiva in 164 njihovih svojcev. Člani kolektiva, ki so svoj dopust preživeli izven naših poslovalnic, so dopust preživeli takole:

- 68 članov je letovalo na morju v drugih počitniških domovih,
- 82 članov je letovalo na morju v hotelih, kampih,
- 63 članov je bilo na oddihu v planinskih domovih,
- 8 članov si je svoj oddih privoščilo v privatnih gostilnah,
- 38 članov je bilo v Bohinju (ne v našem domu),
- 40 članov je letovalo v raznih drugih krajih Slovenije.

Skupno je bilo letos na oddihu 1070 članov kolektiva in 679 njihovih svojcev. Svojcev je dejansko letovalo še več, vendar so

v tej številki zajeti samo tisti, ki so prejeli od podjetja regres. Za vse navedene člane kolektiva in njihove svojce je bil izplačan regres v višini 9.199.612 dinarjev.

Te številke kažejo, da je leta 1962 letovalo v naših poslovalnicah in drugod okoli 30 odstotkov članov kolektiva, kar lahko smatramo za uspeh, posebno še, če upoštevamo, da ima naš kolektiv precejšnje število zaposlenih, ki so še vedno v večji ali manjši meri vezani na obdelavo zemlje.

V letu 1962 je poraslo število gostov v naših poslovalnicah, in to v Fiesi za 33,3 odstotka, v Novigradu za 33,5 odstotka, v Bohinju za 32,5 odstotka in na Krvavcu za 100 odstotkov. Res je, da gre ta porast predvsem na račun tujih gostov, vendar smatramo, da je upravičenost obstoja počitniškega doma z navedenimi številkami dovolj jasna.

Počitniški dom v letu 1962 po začasnem poročilu o poslovanju ne prikazuje izgube. Ob tej priliki je pravilno, da izrečemo priznanje osebnih poslovalnic v Novigradu in Fiesi, saj so se resnično ves čas trudili. Čeprav so se tekom leta tudi dogajale manjše nepravilnosti, so bili gostje — domači in tuji vendar zadovoljni, tako s hrano kot s postrežbo. Manjše pripombe zaradi potrebe so bile le takoj v začetku sezone.

Prevoz gostov je potekal z našima avtobusoma. Tu moram poudariti, da so bile sicer manjše zamude pri odhodu avtobusa, za kar pa je kriva velika izraba avtobusov, posebno TAM. Pri prevozih gostov v naše poslovalnice so naši šoferji pokazali dosti poštrevnosti in uvidenosti do gostov, posebno še tov. Tomšič. Ker pa takšne zamude že kar v začetku slabo vplivajo na človeka, ki odhaja na dopust, bo že pred prihodnjo sezono potrebno avtobusa temeljito popraviti.

(dalje na 6. strani)

Kaj vse je letos moderno

V modnem koticu našega časopisa večkrat vidite načrte oblek, za katere sodite, da za vas sploh niso primerne, ker so preveč ekstravagantne. Morda imate prav, vendar ni nujno, da si izberete dosledno isti model kot je na skici. Držite se pač le linije in glavnih značilnosti, ki jih prinaša moda. Sedaj bi vam rada tistim, ki nimate na razpolago modnih časopisov, povedala najznačilnejše za sedanjo modo.

1. Obleke so kratke, toda ne nad koleni, temveč že pokrivajo kolena.

2. Linija krila je zvon, toda ne širok, temveč precej skromen.

3. Krilo je lahko gladko ali nagubano. Gube so zalikane, nikoli nezaliskane, ker te ne dajo linijo zvona. Torej, če želite imeti široko krilo pride v poštev le plisi-

rano krilo ali krilo z dvema, štirimi ali celo več gubami.

4. Pas ni preščipljen, temveč je celotna postava le lahno nakazana. Torej mobenih pasov vam ni treba nositi!

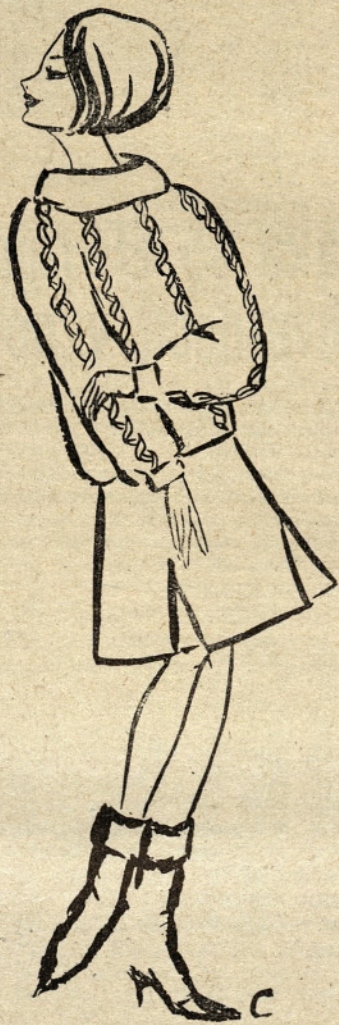
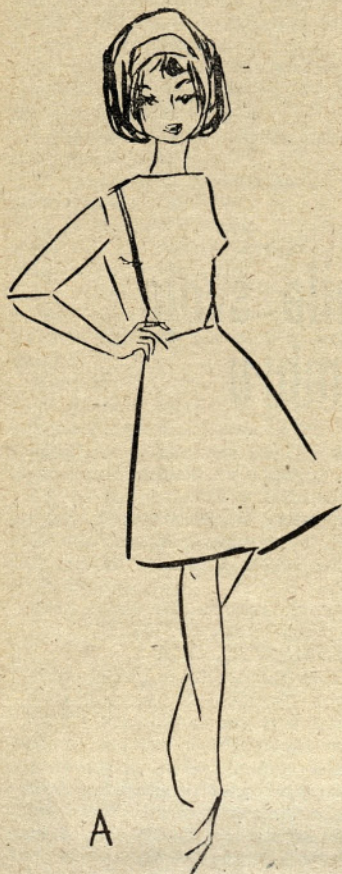
5. Pričeske so gladke, brez trajne, če je to le mogoče. Lasje so spuščeni skoraj do ramen. Moderne so tudi visoke pričeske toda nič več »topirane«. To velja za vse pričeske. Torej »ogromnih« glav ne bomo imele več.

6. Čevlji za dnevno uporabo so postali precej bolj kompaktnega videza. Nikjer ni več tiste tanke pete razen pri večernih čevljih, temveč jo je zamenjala precej debela. Konice so malenkost pri-sekane, vendar le malo, ali pa koničaste. Zadnje čase prihajajo v modo okrogli čevlji oziroma, čevlji z okroglo konico.

Torej ne glejte več tako nezaupljivo naše risbice. Za vas so, narisala sva jih misleč na vas, na vaše želje in okuse. Tudi ve mamic, ki imate že odrasle hčerke poskušajte razumeti, da se s časom vse spreminja in tudi moda. Poskusite tudi ve poživiti svojo garderobo z vsaj enim sodobnim krojem.

V upanju, da ste prebrale moje vrstice in me razumele, vas prisrčno pozdravljam.

Julka Janželj

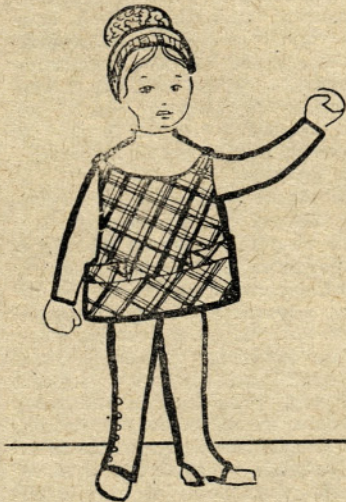

A. Zvončasto krilo z naramnicami, primerno je za mlada dekleta.
B. Pulover pleten s kitami in ovratnikom, ki se lahko zadaj podaljšuje v kapuco.
C. Tipičen plašč za letošnjo modo s stoječim ovratnikom.

Zimske obleke za naše malčke

Na prvi skici vidite oblekice za igranje na prostem. Punčka ima preko jopice oblečen dolg brezrokavnik iz toplega volnenega blaga. Za tak brezrokavnik ne bo-

šal naj bo iz iste volne!

Na drugih dveh skicah je oblekica in plašček za punčko, in sicer zasprehode. Oblekica je enostavna z vezano borduro na sprednjem delu. Plašček ima spredaj samo voľo gubo; zapenja pa se zadaj. Enak je tudi »mufi«, na katerega bo punčka še posebno ponosna, imela pa bo tudi tople rokice.

K plaščku boste oblekle še živobarvne nogavičke, visoke čevljičke in primerno kapico ali kloboček.

Stana Bole

Drage bralke!

Če morda želite, da bi v vašem listu našle tudi kroje za enostavnejše obleke, potem napišite vaše želje in jih pošljite uredniku, da vam bom lahko ustregla.

S. B.

Kozmetika za žene, ki veliko sedijo

Žene, ki so zaposlene v pisarnah in sploh v službi kjer sede, so v nevarnosti za svojo postavo in zdravje veliko bolj kot tiste, ki opravljajo fizično delo. Pri sedenju popuste trebušne mišice. Trebušne stene pritiskajo na nekatere organe v trebuhu, kjer se kri počasneje pretaka ali celo zastaja. Črevesje deluje počasneje, zato tudi počasneje prebavljamo. Prebavljena hrana se nabira v obliki sala v trebušni votlini, v trebuh se redimo. Zaradi neredne prebave nastajajo kronična zaprtja in posledica: koža na obrazu postane nečista in uvela, ohlapijo mišice na vratu in na obrazu. Torej posledic stalnega sedenja je veliko estetskih in zdravstvenih.

Skušale se bomo izogniti temu z najučinkovitejšim sredstvom, telovadbo. Zvečer napravimo vsaj deset počepov. Na tleh ali na postelji leže telovadimo z nogami. Krčimo noge v kolku in jih iztegnemo kot da vrtimo kolo, dvigamo noge preko glave in jih počasi spuščamo na tla v vodoravno lego. Stojte krožimo v pasu z zgornjim delom telesa. Gotovo ste že slišale za razne vaje, ki preprečijo odvečne okrogline. Telovadite in gibajte se čimveč in če je le mogoče čim dalj na svežem zraku.

Pazite na prebavo. Jejite veliko sadja in le laže prebavljivo hrano. Ne hodite v službo s prepolnim želodcem.

Svojo kožo negujte na isti način kot sem napisala za fizične delavke, samo da pri vas ni potrebno tako močno čiščenje kože z borovo kislino, temveč zadostuje lepotilno mleko.

J. J.

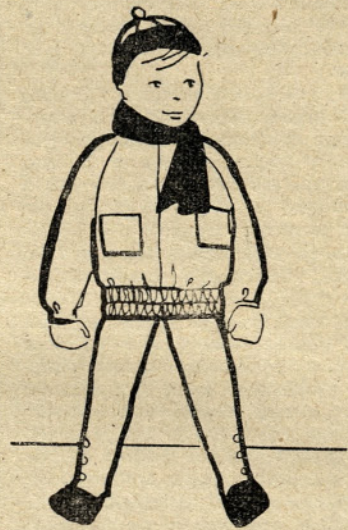
Gospodinje, pri nakupu konzerv bodite previdne

V zadnjem času lahko tudi pri nas opazimo stalno naraščanje potrošnje konzervirane hrane. To je sicer razumljivo in pravilno, vendar pa je treba o nakupu konzerv vedeti najosnovnejše podatke, ki povedo, kdaj je konzerva zdrava oziroma pokvarjena. Tako boste preprečili morebitna obolenja, ki so dostikrat že bila tudi usodna. Pokvarjena konzerva ima namreč določene znake, ki so opazni že pri natančnem pogledu.

Najlaže jih spoznamo, če so napihnjene. Je več vzrokov, da se stene (predvsem pokrov in dno!) konzerve napihnejo, vendar o teh vzrokih ne bi pisali, ker niso niti zanimivi niti je potrebno, da jih poznate. Povedali bi le še to, da lahko pride do lažne napihnjenosti konzerve — taka konzerva je kljub temu užitna, vendar je tudi tedaj možno ugotoviti, ali je konzerva dobra ali pokvarjena, če naredimo naslednji poizkus: konzervo (napihnjeno) damo na dno posode, nanjo nalijemo vodo in potem prebodemo steno konzerve. Če izhajajo iz pokvarjene konzerve mehurčki, potem je to znak prave napihnjenosti oziroma da je pokvarjena.

Pri nakupu konzerv torej pazite, da nikoli ne boste kupili napihnjenih konzerv. To lahko poizkusite tako, da s prstom potisnete pokrov navznotri, in če se pločevina pod pritiskom vda, je to znak, da je pokvarjena.

UPOŠTEVAJTE NAŠE NASVETE, KER GRE TU LAHKO ZA VAŠE ZDRAVJE IN CELO ZA VAŠE ŽIVLJENJE!

ste porabile preveč blaga, ker je enostaven. Lahko ga naredite tudi iz prekratkega punčkinega plašča. Rokavnik lahko punčka nosi kot oblekico, lahko pa ga ima tudi čez dolge zimske hlače.

Fantek ima jopič iz velveta. Jopič je dolg ter ima v spodnjem robu dve vrsti elastike. Je prime-

ren za sankanje, ker ohranja telo toplo. Kapica je iz istega blaga in obrobljena s pletenjem. Tudi

Zanimivi podatki o naših počitniških domovih

(nadaljevanje s 6. strani)

V letu 1963 moramo že sedaj razmisliti, kako bi oddih našim članom in njihovim svojcem ter vsem ostalim koristnikom napravili še lepši in prijetnejši. Seveda se to brez sredstev ne bo dalo napraviti in je zato potrebno, da seznamimo kolektiv o tem, kaj je potrebno napraviti v posameznih poslovalnicah. Kolektiv je namreč tisti, ki bo odločal o denarnih sredstvih tudi za počitniško dejavnost.

V Fiesi sedaj gradijo kanalizacijo, ki bo priključena na mestno kanalizacijo v Portorožu. Naš dom v Fiesi moramo že v najkrajšem času priključiti na to kanalizacijo. Potrebno bo nabaviti nove vrtni mize in stole, obnoviti fasado doma vsaj do prvega nadstropja itd. Postaviti nove prostore za skladišča, napraviti stranišče v pritličju, in sicer ločeno za osebje doma in ločeno za goste.

Prepleskati oknice in vrata, prebeliti kuhinjo, jedilnico, klubske prostore in sanitarne prostore. Nadalje je treba napraviti asfaltno ploščo okrog doma, ker bi tako onemogočili nošenje peska v sobe.

Poslovalnica v Novigradu nujno potrebuje pralnico, saj so do sedaj prali perilo kar v prostoru, kjer tudi pripravljajo in čistijo povzračeno in ostalo hrano. Osebje doma nujno potrebuje primerne prostore za bivanje. V morje je potrebno napraviti pomol, ker

bomo le tako preprečili padce gostov. Razmišljati je potrebno tudi o razširitvi plaže. Prekleskati je tudi potrebno nove hišice.

Bohinj potrebuje novo ograjo in nov balkon, ostala dva pa je potrebno popraviti. Ker bi bila za ograjo v Bohinju najboljša kar živa meja, je to lepa prilika za vse tiste, ki ljubijo oddih v hribih in tudi za našo mladino, da to ograjo pod strokovnim vodstvom vrtnarja zasadijo sami.

Koča na Krvavcu potrebuje nove zavese, odeje in nekaj manjših popravil. Ob tej priložnosti pa prosimo vse, ki se koče poslužujejo, naj pripravijo zalogo drv, ki naj jo potem koristniki stalno obnavljajo. Neprijetno je namreč za tistega, ki pride v kočjo, če mu je predhodnik zapustil prazno drvarnico.

Vsak član kolektiva se veseli letnega oddiha in se rad povrne tja, kjer mu je ugajalo. Kakor vidite iz sestavka, zanimanje za naše poslovalnice v letu 1962 ni padlo in bo verjetno, če bomo seveda naredili vse potrebno, v letu 1963 še večje.

Mislím, da investicije, ki jih bo treba vložiti v te namene, ne bodo vržene stran, saj bomo tako lahko nudili našim članom res zdrav in prijeten oddih, kar se nam bo bogato obrestovalo. Le delavec, ki je prijetno preživel letni oddih, pride nazaj na svoje delovno mesto spočit in poln novih moči.

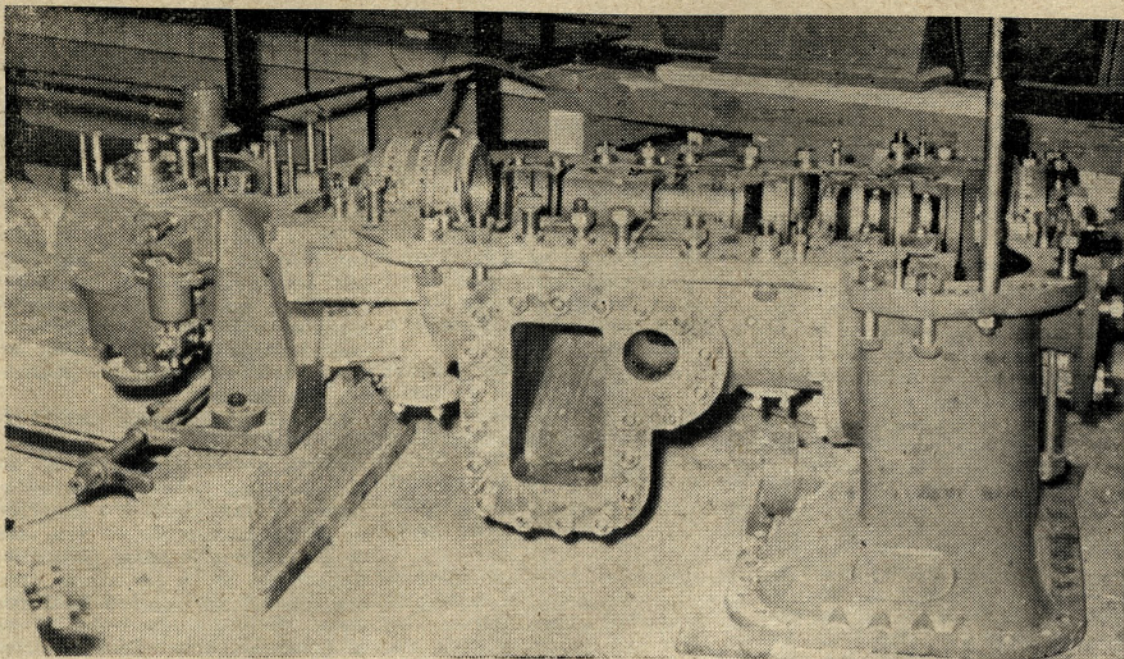
Janez Kemperle

Srečno 1963

tekstilindus

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 T Novo leto	1 P Ignacij	1 P Albin	1 P Huga	1 S Praznik dela	1 S Radovan	1 P Bogo	1 C Ljubica	1 N Mladen	1 T Velja	1 P D. mrtvih	1 N Marjan
2 S Makarij	2 S Marija	2 S Radoš	2 T Franc	2 C Zivana	2 S Radovan	2 T Marija	2 P Bojan	2 S Maksima	2 S Miran	2 S Dušanka	2 P Blanka
3 C Mirna	3 N Blaž	3 N Milena	3 S Helena	3 P Saša	2 N Velimir	3 S Nada	3 S Lidija	3 T Dorja	3 C Vitomir	3 N Silva	3 T Franc
4 P Angelo	4 P Bojana	5 T Agata	4 C Izidor	4 S Florijan	3 P Milojka	4 C Dan barca	4 N Dominik	4 S Ida	4 P Frančišek	4 P Draga	4 S Barbara
5 S Simeon	5 T Agata	5 T Poljanka	5 P Vincenc	5 S Ivo	5 S Ferdo	5 P Ciril, Metod	5 P Marija	5 C Lovrenc	5 S Dunja	5 T Savina	5 C Stojan
6 N Mojmir	6 S Dora	6 S Danica	6 S Ivo	5 N Miran	6 C Miljutin	6 S Dušica	6 T Vlasta	6 P Ljubka	6 S Lenart	6 S Lenart	6 P Miklavž
7 P Zdravko	7 C Ksenija	7 C Tomaž	7 N Radivoj	7 T Stanislav	7 P Zorica	7 N D. vst. Srbije	7 S Kajetan	7 S Mirna	6 N Dalibor	7 C Okt. revol.	7 C Urban
8 T Maksim	8 P Janez	8 P Bojanka	8 P Albert	8 S Mihael	8 S Medard	8 P Milojka	8 C Miran	8 T Simeon	7 P Dan art. JLA	8 P Bogomir	8 N Marija
9 S Julijan	9 S Polona	9 S Frančiška	9 T Ljubomir	9 C Gregor	9 S Medard	9 T Veronika	9 P Janez	9 S Abraham	9 P Peter	9 S Nevenka	9 P Savica
10 C Viljem	10 N Dušan	10 N Viktor	10 S Sreča	10 P Izidor	9 N Primož	10 S Ljubica	10 S Lovrenc	10 T Dan JVM	10 C Danijel	10 N Andrej	10 T Smiljan
11 P Gregar	11 P Zvezdana	11 P Kristof	11 C Rada	11 S Ziga	10 P Marjeta	11 C Olga	11 N Veseljko	11 S Milan	11 P Dan v. Mak.	11 P Martin	11 S Danijel
12 S Tatjana	12 T Damjan	12 T Gregor	12 P Lazar	13 S Ida	11 T Srečko	12 P Mohor	12 P Klara	12 C Marija	12 S Maks	12 T Emil	12 C Aljoša
13 N Veronika	13 S Katarina	13 S Kristina	13 S Rado	12 N Pankracij	12 S Cedemir	13 S Dan v. C. g.	13 T Lijana	13 P Filip	13 N Rosina	13 S Stanislav	13 P Lucija
14 P Srečko	14 C Valentin	14 C Matilda	14 N Valerija	14 T Bonifacij	13 C Anton	14 N Franc	14 S Demetrij	14 S Jelenko	14 P Nedeljko	14 C Borislav	14 S Vojmir
15 T Tomislav	15 P Vesela	15 P Klemen	15 S Helena	15 S Dan zmage	14 P Metod	15 P Vidimir	15 C Darko	15 N Nikodem	15 T Terezija	15 P Leopold	15 N Ljubica
16 C Anton	16 S Danilo	16 S Hilarij	16 T Božislava	16 C Janez	15 S Vid	16 T Dan tank. JLA	16 P Rok	16 P Ljudmila	16 S Jadviga	16 S Jelica	16 P Albin
17 P Vero	17 N Silvin	17 N Ljubislav	17 S Rado	17 P Mojca	16 N Beno	17 S Aleš	17 S Radivoj	17 T Franciška	17 C Marjeta	17 T Lazar	17 T Lazar
18 P Marj	18 P Dragoslava	18 P Edvard	18 C Mirt	18 S Dubravka	17 P Gorazd	18 C Miroslav	18 N Branislav	18 S Irena	18 P Luka	18 P Luka	18 S Rastoj
19 S Boštjan	19 T Miroslav	19 T Joz	19 S Tihorad	19 N Vitaslav	18 T Bogdan	19 P Vincenc	19 P Ljudevit	19 C Vitodrag	19 C Vitodrag	19 P Brana	19 C Darj
20 N Nežo	20 S Leon	20 S Igor	20 S Tihorad	20 P Bernard	20 C Nenad	20 S Marjeta	20 T Bernard	20 P Brana	20 N Estbin	20 S Matej	20 P Svetozar
21 P Viktor	21 C Irena	21 C Benedikt	21 N Dragomir	21 T Dan JVL	21 P Alojz	21 N Zorka	21 S Ivana	21 S Matej	20 N Felician	21 P Urško	21 S Tomaž
22 S Rajko	22 P Marjeta	22 P Vasilij	22 P Leonida	22 S Milana	22 S Gostimir	22 P Dan v. Slov.	22 C Ostrivoj	22 N Mavricij	21 P Urško	22 P Cilka	22 N Dan JLA
23 C Timotej	23 S Maria	23 S Slava	23 T Vojko	23 C Zeljko	23 N Kresnica	23 T Branislav	23 P Zdenka	23 P Slavojka	22 T Zorislava	23 S Severin	23 P Vlasta
24 S Irmir	24 N Matija	24 N Simon	24 S Jurij	24 P Cvetko	24 P Janez	24 S Kristina	24 S Jernej	24 T Nodja	24 C Dan OZN	24 C Dan OZN	24 T Eva
25 S Pavla	25 P Saša	25 P Minka	25 C Marka	25 S R. d. m. Tito	25 T Joroslav	25 C Jakob	25 N Dragograd	25 S Uroš	25 P Zlatica	25 P Zlatica	25 S Dorka
26 N Janez	26 T Andrej	26 T Maksim	26 P Zdeslav	26 N Dragica	26 S Gruda	26 P Ana	26 P Perusa	26 C Justo	26 P Radomilo	26 S Venceslav	26 C Stefan
27 P Drago	27 S Gabrijel	27 S Rupert	27 S Ust. OF	27 P Valkušin	27 C Ema	27 S Dan v. H.; BH	27 T Zlatko	27 P Radomilo	27 S Venceslav	27 N Svetopolk	27 P Janez
28 T Frančišek	28 C Leonar	28 C Janez	28 N Zivan	28 T Gajko	28 P Zoran	28 N Zmago	28 S Avgustin	28 S Venceslav	28 P Simon	28 C Jakob	28 S Zivko
29 S Martina	29 P Ciril	29 P Ciril	29 P Robert	29 S Marta	29 S Peter	29 P Marta	29 C Baleslav	29 N Mihael	29 T Ida	29 P D. republike	29 N Tomaž
30 S Vanjo	30 S Branimir	30 S Branimir	30 T Katarina	30 C Krilan	30 N Emilija	30 T Krilan	30 P Maja	30 P Jelke	30 S Sonja	30 S Andraž	30 P Branimir
31 C Vanjo	31 N Benjamin	31 N Benjamin	31 P Ignac	31 P Ignac		31 S Ignac	31 S Borivoj	31 C Gorezd	31 C Gorezd		31 T Silvester

Deli nove turbine, ki jo montirajo v kotlarni II

Jaka Skopec je šel v pokoj

Novembra meseca je odšel iz ekonomske enote predilnica I v zaslužni pokoj tovariš Jaka Skopec. Jaka je bil v predilnici 17 let, in sicer je bil zaposlen v oddelku za vato. Bil je vedno priden in tudi vesten.

Na eni svojih zadnjih sej je Izvršni odbor sindikalne podružnice predilnica I sklenil, da bo v prihodnje dal vsakemu članu te enote, ki bo šel v pokoj, spominsko darilo. Tako je bil Jaka prvi, ki je takšno darilo dobil, in sicer mu ga je izročil predsednik podružnice, tovariš Mrak. Tovariš Mrak je Jaku v zahvalo za požrtvovalno delo povedal tudi nekaj lepih besed.

Tako je tudi Jaka, med mnogimi drugimi, izvršil svojo življenjsko nalogo, da bo na večer svojega življenja lahko mirno in skromno užival sadove svojega dela.

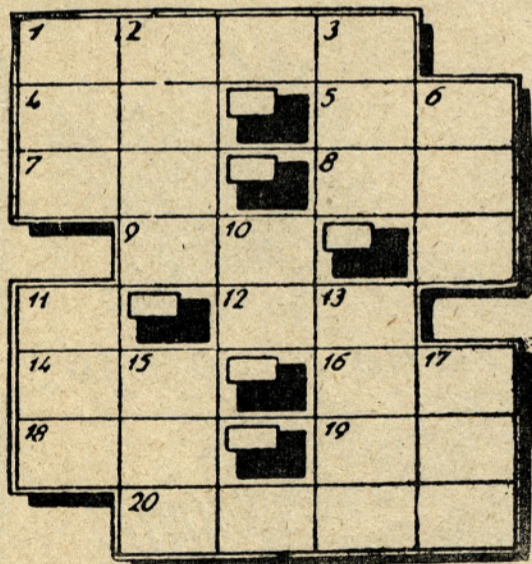
O bifeju poleg tkalnice

Poslovanje v tem bifeju poteka izredno počasi, poleg tega pa je tudi postavljen na zelo neprimernem prostoru; posebno velja to za zimski čas.

Vsaki dan se že ob pol deveti uri drenjajo člani predilnice in tkalnice ter vzdrževalnih obratov pred bifejem. Tam potem stojijo in čakajo tudi po pol ure in več, da pridejo na vrsto. Hudo pri tem je to, da čakajo v haljah ali celo v samih bluzah, pa naj bo na soncu, dežju ali snegu in mrazu. Nič čudnega potem ni, če taki ljudje, ki pridejo s toplih prostorov na mraz in tam stojijo, zbolijo, kar seveda slabo vpliva na proizvodnjo itd.

Ne bo napak, če bi si to stanje ogledali odgovorni ljudje, saj je res težko in nepravilno nasproti tistim, ki gredo lepo v

Nagradna križanka in zlogovanka

ZLOGOVNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. znanost o količinah in količinskih odnosih pojavov, 4. izlet v gore, 5. starejša beseda za težo, 7. ime slovenskega dramskega igralca Ramerja, člana ljubljanske Drame, 8. počasen družabni ples, prvotno argentinski narodni ples, 9. otok z mnogimi naravnimi lepotami v Neapeljskem zalivu, znana turistična točka, 12. bitka, boj; tudi razširjen beograjski časnik, 14. znan kranjski zborovodja in dirigent (Stane), 16. dvanaest mesecev, 18. naslov romana ruskega pisatelja Maksima Gorkega, 19. Oger, Ober, 20. planina jugovzhodno od Sarajeva z odličnimi smučarskimi tereni.

Navpično: 1. skulptura, kip, 2. policijski razglas za pobeglim zlo-

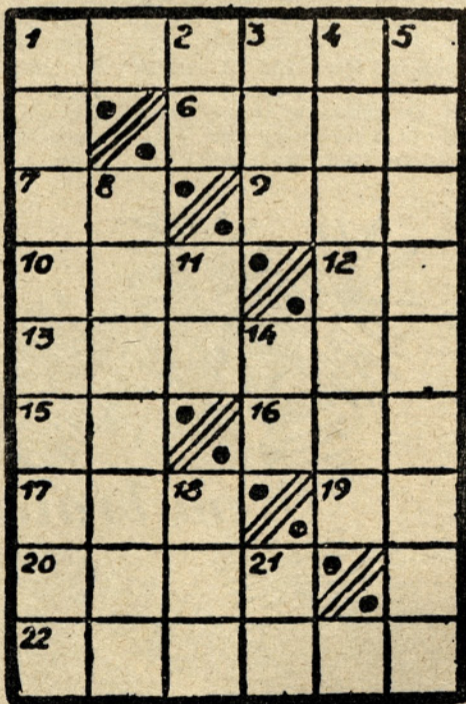
čincem z razpisano nagrado na njegovo glavo, 3. oficirski čin v vojski, 6. odvetnikova obramba obtoženca pred sodiščem, zagovarjanje, 10. orodje, 11. veletok v vzhodni Sibiriji, ki se izliva v Severno ledeno morje, 13. skupina otokov v zahodnem Sredozemskem morju, ki pripadajo Španiji, 15. stranica, politična organizacija, 17. velik industrijski obrat.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. geometrijsko telo, 6. vojaško oklopno vozilo, 7. kemični simbol za kositer, 9. v zemljo izkopana jama precejšnje dolžine in manjše širine, 10. kraj ob zahodni istrski obali, v bližini istoimenske zaliva, 12. zadnja in prva črka abecede, 13. sa-

motar, puščavnik, 15. kratica človekoljubne organizacije, 16. ime mladega slovenskega klavirskega virtuozna Bertonecja, 17. del obraza, 19. začetnici švedskega kemika, iznajditelja dinamita, 20. politično zatočišče, 22. velika država na severu Severne Amerike.

Navpično: 1. sovjetski književnik, ki je leta 1958 zavrnil Nobelovo nagrado za književnost (Boris, »Dr. Živago«), 2. začetnici slovenskega pisatelja v obdobju realizma (-Cvetje v jeseni-), 3. kratica afriške države, ki goji z Jugoslavijo močne prijateljske odnose, 4. velika skupina ljudi, 5. vrsta slikarske tehnike, 8. omama pred operacijo, 11. kvartopirski izraz, 14. primorski vzdih, 18. moški potomec, 21. nota iz solmizacije.

OPOZORILA poklicnim šoferjem in amaterjem

VOZNIKI MOTORNIH VOZIL, POZOR!

Da bi zmanjšali število prometnih nesreč in zavarovali sebe in druge pred nezgodami, bodite prisebni med vožnjo, osredotočite svojo pozornost na gostoto prometa in na vse prilike na cesti! Ne zanašajte se na vašo spretnost!

Mimo, hitro in kritično presoajte prometne razmere ter ravnajte v skladu s prometnimi predpisi!

Po cestah Slovenije kroži okrog 50 tisoč motornih vozil, 20 tisoč mopedov, preko 500 tisoč koles in 50 tisoč vprežnih vozil, zato se zavedajte, da cesta ni samo vaša, ampak je namenjena vsem!

Seznajte se medsebojno s predpisi cestno-prometnega reda! Spoznajte vse nevarnosti, ki vas lahko privedejo do nesreče! Med vožnjo nikoli ne tvegajte!

Ne prehitujte na slepo srečo! Prepričajte se vedno, če vam ne prihaja nasproti drugo vozilo! Četudi je še daleč, upoštevajte njegovo hitrost!

Enako, kot boste oprezni pri prehitovanju, bodite oprezni in disciplinirani tudi tedaj, ko vas želijo prehiteti drugi!

Zaradi številnih nesreč, ki jih povzročajo alkohol, upoštevajte vedno in pšvod načelo: CE PIJEŠ, NE VOZI, CE VOZIS, NE PIJ!

Vozniki motornih vozil! Nikdar ne bodite lahkomišelnih in objestnih, predvsem pa ne bodite predrzni! Ostanite vedno razsodni, če ste na cesti!

Spoštujte zmernost glede hitrosti! Ne vozite utrujeni in zaspani, ker vam to zmanjšuje sposobnost hitrega ukrepanja!

Opustite med vožnjo druga razmišljanja in vložite vse svoje sposobnosti v upravljanje vozila ter na promet na cesti!

Utrjujte si znanje o sodobnem prometu na raznih predavanjih, posvetovanjih in kinopredstavah o prometni varnosti!

Vozniki, računajte v jesenskem in zimskem času na poledico in zato odgovorjajoče določajte vašo hitrost!

Osnovna načela za varnostne naprave

1. Nevarni delu, ki so v gibanju, morajo biti zaprti (zavarovani)!

2. Deli in oprema, ki se obra-

toplo menzo na malico in po ostale jestvine. Vedno in povsod se poudarja, da je treba skrbeti za delovnega človeka! Če je tako, potem bo treba tudi s tem bifejem nekaj pametnega narediti. Čudno se mi zdi, da ta problem še ni bil sprožen na ODS ali na CDS.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Popravki

V 12. številki so bile narejene naslednje napake:

1. Na 4. strani je pod sliko v desnem kotu napačen podpis. - Pravičen podpis je: ČLANI IN GOSTJE NA SEJI TOVARNISKEGA KOMITEJA ZK.

2. Na prvi strani je v sestavku POSLOVNO ZDRUŽENJE za bombažni sektor pomotoma izpuščeno podjetje »IBI« iz Kranja, ki je tudi član tega združenja.

Prizadete prosimo, da nam omenjene napake oprostijo!

Uredništvo

Rešitve

(Beri vodoravno!) 1. Plakat, 7. aport, 12. Polona, 18. rabelj, 19. napad, 20. obesek, 21. etapa, 22. vogal, 23. kravata, 24. vena, 25. Kanal, 26. Maori, 27. oc, 28. oro, 29. Kirst, 30. Parka, 31. epi, 32. Sn, 33. krona, 34. Doria, 35. opij, 36. tableta, 38. Jalen, 39. opora, 40. Riko, 41. Tanec, 42. smeh, 43. mreža, 45. Trsat, 46. Sperans, 49. lesa, 50. vrana, 51. viola, 52. ee, 53. Ant, 54. tilaka, 55. bedro, 56. kok, 57. dt, 58. toast, 59. Kokra, 60. oaza, 61. igravka, 63. mesto, 64. Akron, 65. Keaton, 66. Panno, 67. apetit, 68. Ankar, 69. Antar, 70. Malaka.

Izžrebani so bili

1. nagrada - 1500 din - Nežka STEFE, 2. nagrada - 1200 dinarjev - Alojz FERKULJ, 3. nagrada - 1000 dinarjev - Marinka CARMAN, 4. nagrada - 800 din - Stane KASMAN.

Zrebanje je bilo izvedeno v predilnici I. Navzoči so bili: Marija Hvala (pisarna predilnice I), Kristina Zorman (laborantka), Karla Jelovčan - predica.

bijo in jih je treba pogosto zamenjati, prav tako tudi mesta za ročno mazanje, morajo biti posluževalcu lahko dostopna!

3. Kjerkoli je možno, mora biti mazanje avtomatično in neprekinjeno, dokler stroj obratuje!

4. Skupinske pogone strojev s transmisijo je treba zaradi varnosti odklanjati in povsod tam postopoma vpeljati posamični pogon!

5. Pri vseh strojih, kjer je to mogoče, bi morali material kakor tudi izdelane proizvode dovažati in odvažati na mehanični način!

6. Poskerbeti je treba, da oči ne trpijo zaradi stalnega hitrega gibanja določenega strojnega dela. Nihanje in kroženje takšnih delov pokrívamo z mrežo!

7. Razni strojni deli, ki zahtevajo pogosto postrežbo, oziroma dotik delavca, morajo biti tako urejeni, da je praktično postrežba olajšana. Tiste strojne dele, ki se gibljejo in ki jih ni moč zapreti, pa je treba oblititi, da nimajo ostrih robov ali pa jih je treba pogrezniti v osnovo, da se odstranijo štrleči elementi!

8. Obremenjeni in težki deli stroja, s katerimi ima oprava posluževalec, morajo biti nameščeni tako, da je posluževanje praktično ali pa da se ga izvršuje s pomočjo prestav, torej z manjšo porabo fizične sile!

9. Posamezni zunanji deli stroja morajo biti tako zavarovani, da se možnost nesreč zaradi padca, trčenja, spodrsjlaja itd. zmanjša oziroma omeji. Tu so mišljeni tisti strojni deli, ki štrle iz osnovnega profila stroja. Vogale je treba zaokrožiti, da se prepreči nezgoda pri dotiku z njimi!

10. Široko je treba uvajati preventivne ukrepe za določanje jakosti in vzdržljivosti posameznih delov, varnostnih naprav itd.

11. Kjerkoli dopuščajo oboliščine in proizvodni pogoji, morajo projekti in strojni konstruktorji predvideti namestitev varnostnih naprav tako, da se stroj izroči v obratovanje že z izgotovljeno tehnično zaščito. Predno se da stroj v pogon, je treba dobiti dovoljenje za obratovanje od pristojne inšpekcije za delo!

Danes moram priznati, da sem se vam zadnjikrat pošteno zlagal. Napisal sem namreč, da porabimo v podjetju mesečno 4 kilogramčke kavice. Veste, to je tako napačna številka, kot če bi rekel, da smo letos naredili samo 5 milijonov kvadratnih metrov tkanin. Upam, da mi boste napako oprostili, jaz pa vam bom v znak hvaležnosti zaupal, da porabimo kar 14 kg kavice na mesec. To ti je številka, kaj? Če bo šlo tako naprej se nam lahko zgodi, da bomo čez leta preusmerili izdelavo tekstilnih izdelkov v prazne, mletje in kuhanje črne kavice. To bi bil pač sijajen korak, ki bi odprl odlične perspektive novim kadrom. Da pa bodo takrat sposobni vložiti dovolj znanja v delo, naj sedaj pridno pišejo črno kvavico, vsak dan več, vsak dan več!

Sedaj pa še o lepih navadah mladincev v obratu II. Le-ti pravijo v menzi, da jim ni treba ča-

kati, ker ima mladina povsod prednost, pa gredo kar mimo vrste naprej. Mar to ni lepa navada naših najmlajših? Če bo šlo tako naprej, bodo verjetno še daleč prišli.

Delavke iz obrata II se pritožujejo, da vlada v popoldanskem času v menzi obrata II kaj nerazumljivo vzdušje. Tako se dogaja, pravijo, »kadar so klobase, moramo nanje čakati po 10 minut in več, potem jih pa prinesejo 10. Če si med prvimi jo dobiš, drugače pa moraš zopet čakati, da skuha hajo naslednjih deset. Če še teh ni dovolj, potem je treba ponovno čakati, da jih skuha jo zopet deset. To je seveda skrajno ekonomično in za nas delavke in delavce tudi izredno ugodno, saj nam že za samo čakanje zmanjka časa, da o zauživanju potem sploh ne govorimo.« Mar ni to čudovito? Kar pomislite: deset pa čez pol ure zopet deset, pa čez pol ure zopet deset. To mora biti

zares zabavno in prijetno. Vsem, ki tako čakajo na klobase pa bi svetoval, naj se gredo pred menzo kepat s snegom, da jim bo čas hitreje minil. Če pa bo kakšna kepa slučajno zletela tudi v kuhinjo pa jim kuharice verjetno ne bodo zamerile tako močno, kot bodo meni, ker sem te vrstice dal na svetli dan.

Ko že govorimo o obratu II bi se še zahvalil vsem, ki so po svojih močeh pomagali, da so vrtarji dobili svoj gumbek. To je brez dvoma pomemben uspeh, saj so ga izvršili v nekaj tednih, medtem ko ga prej v več letih ni bilo možno rešiti. Vsem za dobro voljo in za trud prav lepa hvala posebno v imenu vseh tistih, ki so na ta račun prišli do osnov za razne šale.

Pred nekaj tedni sem bil navzoč pri čiščenju nekkih prostorov, ki so vsebovali toliko navlake in prahu, da sem bil že od samega gledanja čisto črn. Moj firbec pa je bil bogato poplačan, saj sem le-tako lahko ugotovil naslednje: v tistem prostoru sem namreč odkril novo dvostransko lestev, ki je tam notri samevala in verjetno hotela prespati še eno zimo. Primer je zanimiv zato, ker so to lestev v tem prostoru pozabili določeni ljudje iz podjetja takrat, ko so »imeli tam svoje dni malenkostna popravila izvesti«. Pa so lestev lepo notri pustili, jo nekaj dni zastoj iskali po podjetju, nato pa naročili v mizarski delavnici novo. Reva uboga pa je samevala in kar milo se mi je storilo, ko sem videl, kako je bila vesela dejstva, da so jo zopet odkrili. Pa se je revica veselila prezgodaj, ker je niso vzeli s seboj, temveč so jo pustili kar na stopnicah, kjer zopet žalostno poveša svojo mlado glavo v brezdelju. Jaz jo iz srca pomilujem, ker vem, da si želi dela, razumem pa tudi nekatere, ki si ne želijo preveč dela.

To vam rečem, dragi moji sotrpini, da s cesto tja do glavnega mosta še dolgo nič ne bo. Sicer je res, da so nam razni občinski moške že častne besede dali, da bo cesta že leta 1960, drugi pa da bo cesta 1961. leta, vendar sem vam jaz že takrat v našem listu zapel tisto pesmico, ki pravi: SEM DOLGO UPAL IN SE BAL, SLOVO SEM ŽELJAM SVOJIM DAL. NOGE SO MOKRE, DENARJA NI, DA VSAJ BI FICKA KUPIL SI! Takole sem jo takrat zapel, mo, danes bi pa še dostavil, da bi si raje kupil čoln, s katerim bi se vozil preko barja na

Majdičevem mostu ali pa iz obrata I v obrat II.

Veste, dragi moji, zelo me je imelo, da bi vam kakšno tudi o čudovitem kranjskem nebotičniku povedal, pa sem se raje zdržal. Zdi se mi, da bi lahko koga preveč pohvalil, pa bi me potem iz same hvaležnosti lahko zadušil. Skoda je le, da ne bo v njem stanovanj, saj so se jih naši delavci že tako veselili. Drugače se mi pa zdi, da hitro napreduje in bo, ko bo gotov zares v ponos Kranju in tudi Balkanu.

Oni dan sem bil zvečer v Ljubljani, in veste, kaj mi je padlo v oči? Tam imajo čudovite parke, ki so tudi zvečer lepo razsvetljeni, da o cestah sploh ne govorim. Pri nas v Kranju pa imamo tudi lepe parke, ki so zvečer kar v temi, da o cestah sploh ne govorim.

Za zaključek bi pa še opozoril tiste člane kolektiva, ki hodijo na »00« v splošni upravi, naj na vrata nikar ne trkajo oziroma naj ne mislijo, da jih nekdo znotraj tišči nazaj. Na vrata so namreč montirane zapiralne priprave, ki delajo vtis, da jih nekdo ne pusti odpreti. Kar krepko potisnite, in odprle se vam bodo, potem jih pa kar spustite, ko tako lepo tresknejo.

To bi bilo za danes vse. Upam, da boste vsaj nekateri zadovoljni, Lep pozdrav L. č.

Porazna udeležba...

(Nadaljevanje s 4. strani)
LI TEMU DELU? PRI NAS JIH DOLOČIMO V IZREDNO KRATKEM ČASU, IN SE TO VČASIH CELO PROTI NJHOVI VOLJI.

Tak način je seveda vse prej kot pravilen, krivda pa zopet ne leži pri članih, ampak na organizacijah, ker so hotele zadostiti trenutni zahtevi po določenem številu mladincev, žena, itd., ne da bi upoštevale resnične možnosti in posledice.

5. ZAKAJ ČLANI NIMAJO VEČ SEJNJI?

Morda čudno vprašanje, ki pa je vendar za nekatere tudi odločujoče. Zaradi tistih 200 dinarjev ne bo podjetje prišlo ob vse, članu pa verjetno le nekaj pomenijo. Nepotrebno pa je seveda ta znesek določiti in izplačati tudi gostom! Določitev, da bodo šli za ta denar na koncu leta na izlet je slaba, ker se izleta vsi ne bodo mogli udeležiti!

6. ZAKAJ PREDSEDNIK CDS IN DRUGIH ORGANOV NIKOLI KRITIČNO NE PREGLEDA IZOSTANKE, SLABO UDELEŽBO NA RAZPRAVAH ITD? TO BI MORAL NAREDITI REDNO NA VSAKI SEJI! NEDISCIPLINIRANE ČLANE BI BILO TREBA JAVNO GRAJATI IN TUDI PRISILITI, DA BI SODELOVALI!

Podobnih vprašanj je še več! Vse to nam torej dokazuje, da člani, ki se seje niso udeležili le niso edini krivci, temveč, da so tu še drugi, ki nosijo večji del krivde za ta in podobne dogodke. Če pa je tako, potem je zadnji čas, da vse te in še mnoge druge napake začnemo odpravljati. Odločilno vlogo bi tu morale odigrati zopet družbeno-politične organizacije, saj je prav njihova naloga, da omogočijo članom samoupravnih organov vso tisto osnovno izobrazbo, brez katere niso člani nekega organa, temveč le številke.

Danes se veliko govori o samoupravnih organih in njihovem pomenu. Res tudi je, da so ti organi izredno pomembni tam, kjer imajo vse pogoje za delo. Ne morejo pa biti izredno pomembni in odločilni tam, kjer jih samo izvolijo, potem pa prepustijo samim sebi. Tako smo naredili v našem podjetju in rezultat je ta, da na sejah CDS razpravlja stalno le 5 do 6 istih članov, vsi ostali pa pamejno molčijo, ker kaj več ne znajo. Peter Gunčar

Nesreče v obratu I za oktober in november

1. Martin BAJŽELJ

Delovno mesto: pomočnik tiskarja.

Vzrok in opis nezgode: nepravilnem način odpiranja vrat. Ko je peljal barvo v barvno kuhinjo, je odrinil z vozičkom vrata, ko je bil med vrati, so se vrata zaprla in ga udarila po roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 3 delovne dni, oziroma 24 ur. Izguba narodnega dohodka znaša 19.440 dinarjev. Podjetje je izplačalo 2358 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 21 tisoč 798 dinarjev.

Preventiva: vrata je treba odpirati z rokami in ne z vozičkom!

2. Anton RAMOVŠ

Delovno mesto: strojni tiskar.

Vzrok in opis nezgode: odstranjeval je krpo med pogonom. Pri hudiguliranju je opazil v barvnem koritu košček krpe. Ko je hotel krpo med obratovanjem odstraniti, so mu tiskarski valji zgrabili prste na desni roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 8 delovnih dni, oziroma 64 ur. Izguba narodnega dohodka znaša 51.840 dinarjev, podjetje je izplačalo 7615 dinarjev, socialno zavarovanje pa 2538 dinarjev. Skupna izguba v času njegovega bolovanja je 61 tisoč 993 dinarjev.

Preventiva: upoštevati pravila HTV!

3. Jožica JERAŠA

Delovno mesto: delavka pri striženju blaga za tisk.

Vzrok in opis nezgode: delo med pogonom stroja. Imenovana je med pogonom strižnega stroja vlekla z roko blago v bližini nožev. Nož jo je zgrabil za kazalec desne roke.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 12 delovnih dni, oziroma 96 ur. - Izguba narodnega dohodka je 51.840 dinarjev. Podjetje je izplačalo 2231 dinarjev, socialno zavarovanje 6663 dinarjev. Skupaj izgube v času njenega bolovanja je 60.763 dinarjev.

Preventiva: upoštevati pravila HTV!

4. Ljudmila KRAPŠE

Delovno mesto: tkalka.

Vzrok in opis nezgode: pri ravnanju osnove je imenovano udarila ročica po desni roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 8 delovnih dni, oziroma 64 ur. Izguba narodnega dohodka je 51.840 dinarjev, podjetje ji je izplačalo 2425 dinarjev, socialno zavarovanje pa 4042 dinarjev. Skupna izguba v času bolovanja je 58.307 dinarjev.

Preventiva: več strokovnega znanja!

5. Stanislav PODGORŠEK

Vzrok in opis nezgode: pri snemanju valja z blagom (teža okoli 40 do 50 kg) mu je le-ta popustil, padel v ležaj ter mu ranih prst na desni roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 4 delovne dni, oziroma 32 ur. Izguba narodnega dohodka je 25.920 dinarjev, podjetje je izplačalo 3360 dinarjev. Skupna izguba v času njegovega bolovanja je 29.280 dinarjev.

Preventiva: delavcu je treba dati več strokovnega znanja!

6. Angela MUBI

Delovno mesto: natikalka votka.

Vzrok in opis nezgode: na poti v tkalnico, ko je šla po prazne valjčke, ji je spodrsnilo na mokrih tleh in je padla. Poškodovala si je desno roko.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 16 delovnih dni, oziroma 128 ur. Izguba narodnega dohodka je 103.680 dinarjev, podjetje je izplačalo 2363 dinarjev, socialno zavarovanje pa 10.240 dinarjev. Skupna izguba v času njenega bolovanja 116.283 dinarjev.

Preventiva: pri hoji po obratu je treba paziti!

7. Marija PINTAR

Delovno mesto: navijalka votka.

Vzrok in opis nezgode: ko je imenovana ugotavljala, kje se je polomil stroj, je prišel mimo tov. Jamez Godnov, ki je brez vsakega opozonila stroj pognal. Stroj jo je udaril po levi roki.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 24 delovnih dni, oziroma 192 ur. Izguba narodnega dohodka 155.520 dinarjev, podjetje je izplačalo 2781 dinarjev, socialno zavarovanje 19.465 dinarjev. Skupna izguba v času bolovanja je 177.766 dinarjev.

Preventiva: upoštevati je treba delovno disciplino!

J. Smid

O bifeju poleg tkalnice

(Nadaljevanje s 7. strani)

Ta problem je večji tudi zato, ker delavec dostikrat pred bifejem čaka pol ure, potem pa nima več časa za malico, če pa vseeno malica, gre to na račun proizvodnje.

Če vse to upoštevamo je jasno, da bo treba najti kako pametno rešitev in predvsem kak topel prostor, kamor bi bife postavili vsaj v zimskem času. Potrebno bi tudi bilo, da bi ga odprli prej, in še to, da bi naredili razpored nakupovanja posebej za predilnico, tkalnico in vzdrževalne obrate. Tako bi vsem prizadetim zelo ustregli, kar bi bilo tudi v korist podjetja.

Upam, da bodo te besede le rodile kaj koristnega in pametnega. I. J.

Spoštujte predpise HTV!

Zaradi kršitve predpisov Pravilnika o higiensko-tehničnih varstvenih ukrepih pri delu, so bili kaznovani naslednji:

1. Marija Cmrečnjak - zaposlena v predilnici I z 10 odstotkov osebnih dohodkov, za dobo 1 meseca.
2. Janez Godnov - zaposlen v tkalnici I z odpustom iz podjetja.
3. Vinko Močnik - zaposlen v tkalnici I z 10 odstotkov od osebnih dohodkov, za dobo 1 meseca.
4. Franc Hajdukovič - zaposlen v tkalnici I z 10 odstotkov od osebnih dohodkov, za dobo 1 meseca.

Podrobnejše obrazložitve navedenih so bile podane že v prejšnjih številkah našega časopisa, zato jih nismo ponovno objavljali. Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Kranju je zahteval povračilo stroškov, ki so nastali v času bolovanja tov. Vinkota

Močnika, skupno 20.053 din in tov. Marije Cmrečnjak 25.946 din, ker je bilo ugotovljeno, da so poškodbe nastale zaradi kršitve varnostnih predpisov pri delu.

Da bi take ali podobne nesreče, ki povzročajo tudi dodatne finančne stroške zmanjšali na minimum, je potrebno upoštevati:

1. delovno disciplino,
 2. Pravila o higiensko-tehničnih in varnostnih ukrepih pri delu,
 3. nuditi več strokovnega znanja novo sprejetim delavcem v podjetju in
 4. neprestano izvajati kontrolo, če se izvajajo predpisi o HTV.
- Če bomo upoštevali navedena navodila, smo prepričani, da bomo zmanjšali visoko število nesreč in tako izboljšali tudi delovni učinek. Jože Smid